

Humanistinen ihmiskäsitys hoitotyössä – kurssi ikääntyneiden parissa työskenteleville työntekijöille

Ohjaajan käsikirja

Projektin toisen työpaketin tuotos
Project Number 2018-1-IT01-KT202-006769

Julkaistu tammikuussa 2021, Aproximar and
Anziani e Non Solo
Kaikki oikeudet pidätetään.

www.tender4life-project.org

RAHOITUSOHJELMA

TENDERNESS 4 LIFE

PARTNERIT

Anziani e Non Solo, Societa Cooperativa Sociale (IT)

Aproximar – Cooperativa de Solidariedade Social, CRL (PT)

Asociatia Habilitas (RO)

Cyprus University of Technology (CY)

European Association for Social Innovation (RO)

Merseyside Expanding Horizons (UK)

OMNIA (FI)

TEKIJÄT

Ana Luísa Gomes

Joana Portugal (Co-ordination)

APROXIMAR, Cooperativa de Solidariedade Social, CRL

Licia Bocalletti (Co-ordination)

Anziani e non solo

AVUSTAJAT

Kaikki Tender4Lifeprojektiin osallistuvat partnerit ovat kehittäneet yhteistyössä koulutusmateriaalin sisältöä.

Project Number 2018-1-IT01-KT202-006769

Il sostegno della Commissione Europea per la produzione di questa pubblicazione non costituisce un'approvazione dei contenuti che riflettono solo le opinioni degli autori. La Commissione non può essere ritenuta responsabile per qualsiasi uso che possa essere fatto delle informazioni in essa contenute.

Sisällysluettelo

› TENDERNESS4LIFE hankkeesta	03
› Johdatus ohjaajan käsikirjaan	05
› Humanistinen ihmiskäsitys hoitotyössä-kurssi	07
› Kohderyhmä	07
› Avainsanat ja sanasto	07
› Saavutettavuus eri kielissä	08
› Tavoitteet	08
› Oppimistulokset	09
› Kurssin sisältö	10
› Opiskeluun ehdotettu aika	11
› Opetusmenetelmät	12
› Arviointimenetelmä	13
› Opintokokonaisuuden suunnitelma ja tehtävätyypit	13
› ELÄMÄNLAATU (QoI)	14
› AUTONOMIA	27
› MYÖTÄTUNTOINEN HOITO	36
› ASIAKKAAN IHMISARVON KUNNIOITTAMINEN	51
› YKSITYISYYS	59
› E-HEALTH	67
› YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTU	75

TENDERNESS4LIFE

hankkeesta

Euroopan väestö ikääntyy, pitkäaikaissairaiden määrä kasvaa, terveydenhuollon kustannukset nousevat. Vuonna 2018 EU-28:n väestöstä oli 32,8 prosenttia yli 55-vuotiaita (Eurostat, 2019: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Population_structure_and_ageing/fi). Tämän kehityssuunnan tuloksena työikäisen väestön osuus pienenee samalla kun eläkkeellä olevien suhteellinen määrä kasvaa, mikä lisää ikääntyneiden terveyden, sosiaalihuollon ja palvelujen kysyntää. Keskeinen kysymys on, miten saada terveydenhuollon nykyinen kapasiteetti parhaiten palvelemaan väestön lisääntyviä terveystarpeita. Tulevaisuudessa ikääntyminen lisää merkittävästi terveystarpeita ja tarvitaan lisää koulutettua hoitohenkilöstöä.

Vanhuspalvelujen työntekijöiden koulutustausta Euroopassa on kirjava, koulutettua työvoimaa ei riitä. Yhteiskunnalliset muutokset tarkoittavat myös muutoksia ikääntyneiden tarpeissa. Monet hoitotyöntekijät kokevat, että heidän nykyinen osaamisensa tai aikaisempi koulutus ei riitä vastaamaan nykyajan vaatimukseen (Nilsson & Engstrom, 2015). Tarvitaan osaamista humanistiseen lähestymistapaan perustuvaan hoitoon, hoidon etiikkaan sekä ihmiskeskeiseen hoitotyöhön liittyviä ihmissuhdetaitoja (Bezold, 2005; Olsson et al., 2009; Reid et al., 2009; WHO, 2015; Picker Inst EU, 2016). Humanistisen lähestymistavan (asiakas nähdään 'ainutlaatuisena yksilönä', heidän näkökulmansa ja tahtonsa otetaan huomioon päätöksentekoprosessissa kohteliaasti ja kunnioittaen, läsnäolleen ja vuorovaikutuksen avulla) käyttöä pidetään strategisena ratkaisuna vastaamaan ikääntyvän väestön haasteisiin. Sellainen lähestymistapa lisää työtyytyväisyyttä ja parantaa palvelujen tehokkuutta.

TENDERNESS4LIFE on Erasmus + ohjelman hanke. Pääpartnerina toimii Italia, ANS ja partnereina on mukaan kuuden EU maan edustus:

- - Aproximar, Portugal
- - EASI ja Habilitas, Romania
- - Merseyside Expanding Horizons, YK
- - The Cyprus University of Technology, Kypros
- - OMNIA, Suomi

Hankkeen päätavoitteena on kehittää uusi hoivatyöntekijöiden ammatillisen osaamisen opintokokonaisuus ja vaikuttaa näin heidän itsetunnon ja motivaation kohottamiseen.

Muita tavoitteita ovat:

- Selvittää ikääntyvien parissa työskentelevien työntekijöiden nykyisiä tarpeita vastaava osaamisprofiili;
- Kehitetään virtuaalikurssi, joka vastaa hoivatyöntekijän osaamistarpeisiin;
- Pilotoida sulautuvan oppimismenetelmän kurssi vanhustyöntekijöillä;
- Koota humanistista lähestymistapaa tukeva Hyvien käytäntöjen opas.

Johdatus ohjaajan käsikirjaan

TENDERNESS4LIFE-hankkeen keskeisenä tehtävänä oli kehittää uusi sulautuva koulutusmalli, joka vastaa hoivatyöntekijän osaamistarpeisiin ja nykyajan haasteita yhdistelemällä ammattitaitoa, digitaalista osaamista sekä asennekoulutusta:

- Osaamisprofiili ja itsearviointityökalu (projektin ensimmäistä tuotosta IO1, saatavana osoitteesta: <https://form.jotformeu.com/92893437101357>);
- Sulautuvan oppimisen kurssi, joka tarjoaa teoreettista sisältöä, käytännön harjoituksia ja tehtäviä (projektin tuotos 2);
- Hyvien käytäntöjen opas, jossa kuvataan ja yhdistetään projektin tulokset, ja esitellään tapaustutkimuksia humanistisen hoidon parantamiseksi työympäristössä (projektin tuotos 3).

Ohjaajan opas kuvaa sulautuvaan oppimismenetelmään perustuvaa kurssia. Siinä esitellään kurssin opetussuunnitelma ja moduulien esimerkkituntisuunnitelmat, siihen liittyvät koulutusmateriaalit, ohjeita ja ideoita ohjaajalle.

Uuden oppimiskokonaisuuden päätavoitteena on tukea ikääntyvien parissa toimivia työntekijöitä hankkimaan tarvittavat taidot humanistisesta lähestymistavasta sekä integroimaan tieto- ja viestintätekniikkaa päivittäiseen työhön. Kurssin opetussuunnitelma perustuu projektin taustahaastettujen tuloksena tunnistettuun osaamisprofiiliin (tiedot, taidot ja asenteet), minkä mukaan kuvattiin uudet oppimistulokset ja moduulien sisältö. Projektipartnerit osallistuivat oppimateriaalin kehittämiseen ja testaamiseen. Hankkeen toteuttamiseen vaikuttivat pandemian liikkumisrajoitukset ja sen takia materiaalit on osittain testattu virtuaalisena.

Ohjaajan opas on tarkoitettu tukena kaikille vanhustyön ammatillisen koulutuksen järjestäjille sekä kouluttajille, ohjaajille ja muille ammattilaisille että työpaikkojen ohjaajille.

Seuraavilla sivuilla esitellään:

- kurssin opetussuunnitelma, kurssin rakenne, moduulit, aiheet, oppimis- ja arviointimenetelmät;
- kunkin moduulin tuntisuunnitelmat, joissa kuvataan kukin moduuli mahdollista järjestämistä;
- käytännön harjoitukset ja muut tehtävät, millä tuetaan oppimista ja aktivoidaan osallistujia.

Humanistinen ihmiskäsitys hoitotyössä -kurssi

Ikääntyneiden ihmisarvon, yksityisyyden ja itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen vaatii sellaisten taitojen kehittämistä, jotka ylittävät vanhanaikaisen teoriapainotteisen koulutuksen. Lisäksi on tärkeää kannustaa hoitoalaa ja sen ammattilaisia käyttämään IT:n, hyvinvointiteknologian ja sähköisten terveydenhuoltopalvelujen tarjoamia mahdollisuuksia hoidon laadun parantamiseksi.

TENDER4LIFE-osaamisprofiilissa kuvataan toimintaympäristön vaatima osaaminen; tiedot, taidot ja asenteet, mitä työskentely ikääntyneiden parissa vaatii tarjoamaan ihmiskeskeistä hoitoa. Kurssin materiaalit on tarkoitettu vastaamaan nykyajan haasteita yhdistelemällä ammattitaitoa, digitaalista osaamista sekä asennekoulutusta.

Kohderyhmä

Tämä kurssi on tarkoitettu kaikille ikääntyvien parissa työskenteleville tai alalle hakeville. Kurssi sopii niille, jotka ovat kiinnostuneita työstä ikääntyneiden kanssa, aloittavat sosiaali- ja terveysalan opintoja tai ovat halukkaita syventämään humanistisen ihmiskäsityksen tuntemusta ja päivittämään osaamista.

Avainsanat ja sanasto

Hoivatyöntekijä; Humanistinen ihmiskäsitys; Elinikäinen oppiminen; Sulautuva oppimismenetelmä; Osaaminen.

Hoivatyöntekijä: tämän projektin mukaan ammattilainen, joka työskentelee ikääntyneiden kanssa ja tarjoaa henkilökohtaista apua. Hän avustaa erilaisissa päivittäisissä toiminnoissa, kuten henkilökohtainen hoiva, aterian valmistelu, ruokailu, kevyet kotityöt. Nämä työntekijät saavat yleensä ammatillisen peruskoulutuksen, ovat todennäköisesti keski-ikäisiä naisia ja heillä voi olla maahanmuuttajatausta.

Humanistinen ihmiskäsitys hoivatyössä: viittaa ajatukseen, että sairaus ja toipuminen, eläminen ja kuoleminen ovat olennainen osa koko ihmiskokemusta. Jokainen ihminen, sekä työntekijä että asiakas/ potilas, hoitojärjestelmässä on ennen kaikkea ihminen. Ihmisen taustasta riippumatta jokainen yksilö on tärkeä ja jokaista pitää kunnioittaa.

Elinikäinen oppiminen: Elinikäisellä oppimisella tarkoitetaan kaikkea elämän aikana tapahtuvaa oppimista, jonka tarkoituksena on kehittää yksilön tietoja, taitoja ja kykyjä henkilökohtaisessa, yhteiskunnallisessa tai sosiaalisessa elämässä ja/tai työelämässä. (https://ec.europa.eu/eurostat/Lifelong_learning).

Sulautuva oppimismenetelmä: Sulautuva oppiminen tarkoittaa oppimisen ympäristöjen sulautumista esimerkiksi näin, että luokkahuone ja virtuaalinen oppimisympäristö sulautetaan yhdeksi kokonaisuudeksi, jossa oppiminen tapahtuu. (Platform for Adult Learning in Europe – EPALE, 2015).

Osaaminen: Pätevyydellä tarkoitetaan todistettua kykyä käyttää tietoja, taitoja sekä henkilökohtaisia, sosiaalisia ja/tai menetelmällisiä valmiuksia työ- tai opintotilanteissa sekä ammatilliseen ja henkilökohtaiseen kehitykseen. Eurooppalaisessa tutkintojen viitekehysessä pätevyyttä kuvataan vastuun ja itsenäisyyden perusteella. (Eurooppalainen tutkintojen viitekehys, EQF).

Saavutettavuus eri kielissä

Englanniksi, suomeksi, kreikaksi, italiaksi, portugaliksi ja romaniaksi

Tavoitteet

- Edistetään tietoisuutta ikääntyneiden hoitotyön arvoista;
- Edistetään hoitotyöntekijöiden ymmärrystä humanistisesta ihmiskäsityksestä hoitotyössä;
- Edistää humanistiseen lähestymistapaan perustuvaan hoitoon, hoidon etiikkaan sekä ihmiskeskeiseen hoitotyöhön liittyviä ihmissuhdetaitoja;
- Tieto- ja viestintätekniikan taitojen hankkiminen, jonka tarkoituksena on sisällyttää uuden tekniikan tarjoamat mahdollisuudet tukea humanistisen lähestymistavan toteuttamista hoidossa.

Oppimistulokset

TENDER4LIFE-osaamisprofiilissa määritellyt taidot tarjoavat puitteet kurssin oppimistulosten tunnistamiseen. Koulutus tarjoaa siten mahdollisuuden kehittää joitain osaamisprofiilissa luetelluista tärkeimmistä taidoista. Kurssin loputtua opiskelijoiden pitää saavuttaa seuraavat oppimistulokset ja pystyä niitä toteuttamaan työtehtävissään:

- ikäihmisen elämänlaadun parantaminen
- ikäihmisen itsenäisyyden edistäminen
- myötätuntoisen hoidon periaatteen soveltaminen
- ikäihmisen arvon kunnioittaminen
- ikäihmisen yksityisyyden kunnioittaminen ja luottamuksellisuuden säilyttäminen
- kyky soveltaa joitain digitaalisia perustaitoja
- tehokkaan viestinnän ja yhteistyön periaatteen soveltaminen

Kurssin sisältö

M1: ELÄMÄNLAATU (QOL)

- Mitä elämänlaatu tarkoittaa?
- Henkilökohtaiset tekijät ja ympäristön vaikutus
- Asiakkaan sosiaalisen tukiverkoston osallistuminen
- Miten elämänlaatua arvioidaan
- Miten elämänlaatua toteuttaa käytännössä

M2: AUTONOMIA

- Mitä autonomia on?
- Itsemääräämisoikeus
- Päätöksenteon periaatteet
- Tavoitteiden asettelu

M3: MYÖTÄTUNTOINEN HOITO

- Mitä myötätuntoinen hoito on?
- Emotionaalisen tuen strategiat
- Mitä arvostava haastattelu (AI) on
- Empatian strategiat

M4: ASIAKKAAN IHMISARVON KUNNIOITTAMINEN

- Mitä asiakkaan ihmisarvon kunnioittaminen tarkoittaa?
- Terveystieteiden luottamuksellisuusperiaate
- Ikääntyneiden ihmisoikeuksien kunnioittaminen
- Ikääntyneiden henkilöiden arvojen ja omavaraisuuden edistäminen
- Asiakkaan ihmisarvon kunnioittaminen hoitotyössä

M5: YKSITYISYYS

- Mitä yksityisyys on?
- Henkilötietojen suojaamisen eettiset periaatteet
- Arkaluonteisten tietojen käsitteleminen hoitosuunnitelmissa
- EU digitaalisen turvallisuuden määräyksen

M6: E-HEALTH: TIETO- JA VIESTINTÄTEKNOLOGIAN KÄYTTÖ TERVEYDENHUOLLOSSA

- Digilukutaito
- Digitaaliset työkalut
- Digitaalinen identiteetti (digi-minä)
- Hoitohenkilökunnan sähköinen viestintä

M7: YHTEISTYÖ JA VIESTINTÄ

- Tehokas kommunikaatio
- Tiimityöskentely
- Sosiaalisen vuorovaikutuksen menetelmät

Opiskeluun ehdotettu aika

Kurssin sisältöjen omaksumista varten ehdotetaan noin 25 lähiopetustuntia. Siihen kuuluu sekä verkkokurssin teoriamateriaali, käytännön harjoituksen lähiopetuksessa ja loppuarviointi (akselilla hyväksytty / hylätty).

Tuntien jakautumista verkossa ja luokassa voidaan mukauttaa oppijoiden tarpeiden mukaan (esim. työkokemus tai ammattitaito). Tässä on aikatauluehdotus:

OPINTOKOKONAISUUS/ SISÄLTÖ	TUNNIT		
	LÄHIOPETUS	VERKKOKURSSI	YHTEENSÄ
M1. ELÄMÄNLAATU (QOL)	2.5	1.5	4 h
M2. AUTONOMIA	2.5	1.5	4 h
M3. MYÖTÄTUNTOINEN HOITO	2.5	1.5	4 h
M4. ASIAKKAAN IHMISARVON KUNNIOITTAMINEN	2.5	1.5	4 h
M5. YKSITYISYYS	2	1	3 h
M6. E-HEALTH, TIETO- JA VIESTINTÄTEKNOLOGIA	2	1	3 h
M7. YHTEISTYÖ JA VIESTINTÄ	2	1	3 h
YHTEENSÄ	16 h	9 h	25 h

Opetusmenetelmät

Hankkeessa suunniteltu uusi kurssikokonaisuus käyttää **sulautuvan oppimisen** (blended learning) lähestymistapaa yhdistäen luokkahuoneen ja virtuaalisen oppimisympäristön yhdeksi kokonaisuudeksi, jossa oppiminen tapahtuu. Virtuaalista oppimisympäristöä varten koulutuksen tarjoajien on perustettava verkko-oppimisalusta (hallintajärjestelmä), josta opiskelijat löytävät oppimateriaaleja, kuten esityksiä, linkkejä, tutkimuksia ja muita aiheeseen liittyviä julkaisuja. Alustalla on joitakin aktivointitehtäviä ja osaamisen arviointiin tarkoitettuja tietokilpailuja.

Projektissa kehitetyt video-oppitunnit ovat käytettävissä kussakin modulissa ilmoitettujen linkkien kautta.

Luokkahuoneen tai virtuaalisen opetuksen aikana esiteltyjä käsitteitä tuetaan käytännön esimerkeillä, opiskelijoita kannustetaan jakamaan kokemuksiaan ja esittelemään esimerkkejään osana itsereflektioprosessia. Käytännön esimerkkeihin perustuvia keskusteluja käydään myös käyttämällä skenaarioita (ongelmanratkaisu), tapaustutkimuksia, roolileikkejä ja muita aktivointitehtäviä.

Jokaisen opintokokonaisuuden osan, moduulin, lopussa on arviointitehtävä ja palautekeskustelu.

Arviointimenetelmä

Arviointiprosessissa arvioidaan sekä verkkokurssi että lähiopetusjaksot neljän eri menetelmän mukaan:

- Osaamisen itsearviointi (ennen ja jälkeen), opiskelijan osaamisprofiili, joka perustuu hänen arviointiin olemassa olevista tiedoista ja taidoista ennen kurssia, heti kurssin jälkeen ja vaikutuksesta 6 kk myöhemmin. Linkki materiaaliin IO1: <https://form.jotforme.com/92893437101357>;
- Loppuarviointi opiskelijan kurssin suorittamisesta;
- Kurssin sisällön ja teknisen toteutuksen arviointi opiskelijan ja ohjaajan näkökulmasta;
- Kurssivaikutusten arviointi oppijoiden työskentelytavassa hoitaaikäntyvää ihmistä: perustuu oppijan itsearviointiinsa pätevyydestä, mutta myös ottaen huomioon, mitä oppijat kokevat koulutuksesta saatavina saavutuksina.

Arvioinnin jälkeen osallistujat voivat suorittaa opintokokonaisuutensa loppuun. Koulutustodistus myönnetään osallistujille, jotka osallistuvat vähintään 80 prosenttiin koulutustilaisuuksista ja jotka suorittavat online-tehtävät ajoissa osana sovittua oppisuunnitelmaa.

Opintokokonaisuuden suunnitelma ja tehtävätyypit

Tässä kappaleessa kuvataan opintokokonaisuuksien suunnitelmat ja käytössä olevat materiaalit. Koulutuksen järjestäjät voivat mukauttaa niitä vastaamaan osallistujien oppimistarpeisiin. Jokaiseen oppimiskokonaisuuteen kuuluu:

Tuntisuunnitelma

Esimerkkejä ja ideoita, miten koulutus voidaan suunnitella ja toteuttaa. Taulukko linkittää aiheeseen liittyvät tehtävät.

Video

Teoreettiset tiedot av-menetelmin.

Käytännön tehtävät

Tehtävät ja harjoitukset, jotka tukevat tiedon omaksumista. Materiaalipankissa on sekä haastattelukysymyksiä että muita tehtäviä.

Tietokilpailu

Yksinkertainen ja nopea testi varmistaa ja tukea käsitteiden ja sisältöjen ymmärtämistä.

M.1

Elämänlaatu

Elämänlaatu (QOL)

Elämänlaadun käsite hoitoalalla on yleensä laaja ja monimutkainen. Siihen liittyy monia yksilöllisiä tekijöitä, kuten fyysinen terveys, psykologinen tila, henkilökohtaiset vakaumukset, sosiaaliset suhteet ja yksilön suhteet ympäristöönsä, ja miten ne vaikuttavat keskenään.

WHO määrittelee elämänlaadun yksilön käsitykseksi asemastaan elämässä kulttuurin ja arvojärjestelmien yhteydessä, joissa he asuvat, ja suhteessa tavoitteisiinsa, odotuksiin, normeihin ja huolenaiheisiin. Seurauksena on, että yksilön elämänlaadulla on merkittävä vaikutus hänen henkiseen ja fyysiseen tilaansa, mikä tekee siitä alueen sekä arvioinnille että interventioille vanhusten hoidossa.

Elämänlaadun käsitteen ymmärtäminen ja kaikki siihen vaikuttavat tekijät auttavat työntekijää kehittämään parempia suhteita hoitamansa ihmiseen, koska näin keskitytään kunkin hoidon saajan yksilöllisiin tarpeisiin, arvoihin ja toiveisiin samalla parantaen tarjotun hoidon laatua ja hoitotyöntekijän työhön liittyvää tyytyväisyyttä.

Moduuli #1	Elämänlaatu (QOL)	4h
Sisältö	<ul style="list-style-type: none">• Ymmärtää, mitä elämänlaatu tarkoittaa• Ymmärtää, miten voidaan parantaa asiakkaan elämänlaatua hoitotyön yhteydessä• Selvittää, miten elämänlaatua voidaan arvioida ja edistää jokapäiväisessä työssä	
Oppimistulokset	<ul style="list-style-type: none">• Ymmärtää elämänlaadun käsitettä ja miten sen mukaan toimitaan työpaikoissa	
	https://www.tender4life-project.org/b-learning-course.html	

TUNTISUUNNITELMA

Tehtävä 1

Lämmittelytehtävä >

20 min

Lämmittelytehtävä perustuu käsikirjoitukseen. Esitetään elämänlaadun käsite sellaisena, miten se koskee hoitoalaa. Kehitetään empatiaa ja kykyä käyttää elämänlaatuun suuntautunutta näkökulmaa hoitoalalla.

Materiaalit: Paperi ja kynä jokaiselle osallistujalle, Fläppitaulu ja kynät

Tehtävä 2

Hoitosuunnitelman laatimistapaaminen >

35 min

Roolileikkiharjoitus / Hoitosuunnitelman laatimistapaaminen. Dementiapotilaan elämänlaadun varmistaminen kotihoidosta laitoshoidon siirryttäessä.

Materiaalit: Fläppitaulu, Kynät, Tehtävän kopiot

Tehtävä 3

Hoitosuunnitelman laatiminen elämänlaatuun keskittyen >

35 min

Ryhmätyö. Varmistetaan, että opiskelijat ottavat elämänlaatuun liittyvät tekijät laatiessaan yksilön hoitosuunnitelmaa.

Materiaalit: Fläppitaulu, Kynät, Tehtävän kopiot

Tehtävä 4

Elämänlaadun arviointi >

40 min

Tapaustutkimus, tavoitteena varmistaa, että opiskelijat ovat tietoisia elämänlaadun seurannan menetelmistä ja rohkaista heitä käyttämään olemassa olevia työkaluja.

Materiaalit: Fläppitaulu, Kynät, Tehtävän kopiot

Opintokokonaisuuden arviointi > *Materiaalit: Post-its*

10 min

Arvioiva tietokilpailu > *Materiaalit: Tietokilpailu*

10 min

T1 Lämmittelytehtävä (Skenario)	
TEHTÄVÄN KUVAUS	<p>Lämmittelytehtävä perustuu käsikirjoitukseen. Esitetään elämänlaadun käsite sellaisena, miten se koskee hoitoalaa. Kehitetään empatiaa ja kykyä käyttää elämänlaatuun suuntautunutta näkökulmaa hoitoalalla.</p> <p>Kesto: 20 minuuttia / Menetelmä: lähiopetus</p>
TEHTÄVÄN TAVOITTEET	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elämänlaadun käsitteen avaaminen 2. Empatian kehittäminen
MITEN SOVELLAN TÄTÄ TEHTÄVÄÄ / VINKKEJÄ OHJAAJALLE	<p>Vaihe 1 – skenaarion kuvaus</p> <p>Sinulla on sairaus ja joudut 14 päiväksi sairaalaan. Sairaalaan joutumisen yhteydessä täytetään kaikki tarvittavat paperit ja selvitetään lääkitys, tehdään testit, neuvotellaan ruoasta jne. Mitä tarvitset lääketieteellisten näkökohtien lisäksi, jotta sairaalasi oleskelu olisi mukavaa?</p> <p>Ohjaaja voi tarjota esimerkkejä - musiikkia, kirjoja, uutisia, pelejä jne.</p> <p>Tunnista, mitkä ovat 3 tärkeintä tarpeitasi.</p> <p>Tälle vaiheelle on varattu 10 minuuttia.</p> <p>Vaihe 2 - Jokainen osallistuja esittelee tunnistetut tarpeet ja ohjaaja kirjoittaa ne fläppitaululle, jokainen tunnistettu tarve kerran.</p> <p>Tälle vaiheelle on varattu 10 minuuttia.</p> <p>Vaihe 3 - ohjaaja tekee johtopäätöksen elämänlaadun eri näkökohdista ja siitä, että se on enimmäkseen subjektiivinen käsitys ja että jokaisen pitää se arvioida itse.</p>
MITÄ OPIN	<p>Harjoittelijat voivat alkaa ajatella elämänlaadun käsitettä henkilökohtaisesta näkökulmasta, ja se kehittää empatiaa asiakkaille, jotka elävät pitkällä aikavälillä "suljettua" elämää (laitoksessa) ja jotka vaativat muutoksia hyvän elämänlaadun saavuttamiseksi.</p> <p>Harjoittelijat alkavat tarkastella asiakkaitaan "yksilöinä", joilla on erityisiä tarpeita ja toiveita, mieltymyksiä ja inhoa jne., ja ymmärtävät, että jokaista asiakasta on lähestyttävä yksilönä hänen elämänlaatunsa varmistamiseksi.</p>

TEHTÄVÄN KUVAUS -> 1
TEHTÄVÄN TAVOITTEET -> 2

MITEN SOVELLAN TÄTÄ TEHTÄVÄÄ -> 3
MITÄ OPIN -> 4

T2

Hoitosuunnitelman laatimistapaaminen

1	<p>Roolileikkiharjoitus – Hoitosuunnitelman laatimistapaaminen – Dementiapotilaan elämänlaadun varmistaminen kotihoidosta laitoshoidon siirryttäessä.</p> <p>Materiaalit: iso paperi, kyniä, tehtävämonisteita / Kesto: minuuttia</p> <p>Toteutus: kasvokkain</p>
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elämänlaadun käsitteen esittely 2. Elämänlaatu-näkökulman käyttäminen hoitosuunnitelman laatimisessa/käyttöönotossa
3	<p>Vaihe 1 – Selitä seuraavat roolileikin tehtävät osallistujille:</p> <p>Tehkää esiintymispaikka – yksi pöytä ja 5 tuolia.</p> <p>Pyydä rooleihin 5 vapaaehtoista.</p> <p>Pyydä kaikkia muita osallistujia, jotka eivät ole mukana esityksessä, ottamaan paperia ja kynän esille. Niitä tarvitaan roolileikin aikana. Jaa kaikille tehtävämonisteet ja esiintyjille iso paperiarkki. Ohjeista esiintyjille, että keskusteluosan tulee olla maks. 20 min ja ryhmän johtajan tulee kirjoittaa paperille hoitosuunnitelmassa tarvittavat toimenpiteet. Ohjeista muita osallistujia kuuntelemaan keskustelua ja kirjaamaan ylös asiat, jotka heidän mielestään tulee sisällyttää hoitosuunnitelmaan.</p> <p>Lue tapaustutkimus ääneen ja anna kopiot näyttelijöille.</p> <p>Tapaus:</p> <p>Rouva M on 88-vuotias ja hänellä on ollut Alzheimer viimeisen 10 vuoden ajan. Hän asui yksin suurimman osan ajasta, sillä hänen miehensä kuoli vuosi rouvan diagnoosin jälkeen. Rouvan tukena on hänen tyttärensä, joka asuu naapurissa. Rouva M oli floristi, hän rakastaa kasveja, hän on katolilainen ja hän tykkää musiikista, tanssimisesta ja on intohimoinen kokki.</p> <p>Viimeisen 6 kuukauden aikana, hänen hoitamisensa on vaikeutunut, koska hän ei enää tunnista tyttärtään ja hänellä on käänteinen unirytmä – hän nukkuu pääosin päiväsaikaan ja on hereillä koko yön. Hän syö ainoastaan, silloin kun hän haluaa, juo hyvin vähän, ja hermostuu, kun joutuu suihkuun tai vaihtamaan vaatteita. Hän on kaatunut monta kertaa, kylläkään saamatta vakavia vammoja. Hän ei pysty enää pidättelemään eikä enää pyydä päästä vessaan. Hän vaeltelee jatkuvasti pitkin taloa ja tytär on löytänyt hänet useaan otteeseen ulkoa.</p>

Hoitosuunnitelman laatimistapaaminen

Alzheimerin lisäksi Rouva M:llä on monia muita sairauksia kuten nivelreuma lonkissa, polvissa ja käsissä lisäksi iskeminen sydänsairaus, korkea verenpaine, kaihi oikeassa silmässä sekä kuulo-ongelmia. Hänellä on myös lääkkeitä, joita pitää ottaa eri aikaan päivästä, joiden ottamista pitää seurata, sillä hän saattaa ottaa väärän lääkkeen kaihinsa vuoksi.

Tytär on 62-vuotias ja edelleen työelämässä. Hänellä on lapsia ja lapsenlapsia ja hoitaa myös omaa aviomiestään. Kuukausi sitten tyttäreltä meni selkä ja se rajoittaa hänen liikkumistaan. Sen vuoksi hänestä on erittäin vaikea hoitaa äitiään.

Perhe tarkasteli tilannetta ja tuli siihen tulokseen, että Rouva M tulee siirtää lähellä olevaan hoitolaitokseen. Näin ollen perhe pääsisi vierailemaan usein ja varmistamaan, että hän saa hyvää hoitoa.

He tulivat teidän hoitolaitokseenne vierailulle ja päättivät tuoda Rouva M:n teille hoidettavaksi.

Johtaja päätti, että parasta edetä asiassa pitämällä kokoushoitohenkilöstön ja perheen kanssa, jossa puhutaan tapauksesta ja päätetään, mikä on paras tapa edetä, jotta Rouva kärsisi vähiten siirrosta kotihoidosta laitoshoidoon.

Hoitolaitoksen tarjoamat palvelut:

- Yhden hengen huone, oma kylpyhuone
- 24/7 sairaanhoito
- Fysioterapia tarpeen mukaan
- Toimintaterapia tarpeen mukaan (harvoin käytössä vanhuspalveluissa Suomessa)
- Tekniset apuvälineet tarpeen mukaan
- Kaunis puutarha, yhteiset tilat, olohuone, ruokailuhuone, kirjasto, kappeli.

Esiintyjät:

Jokaisen osallistujan tulee osallistua keskusteluun omasta näkökulmastaan ja antaa tarvittavaa informaatiota, jotta saadaan varmistettua Rouva M:n hyvä elämänlaatu hänen ollessaan hoitolaitoksessa.

T2 Hoitosuunnitelman laatimistapaaminen

3	<p>Hoitolaitoksen johtaja: Ohjaa keskustelua ja keskittyy palveluihin, joita Rouva M:lle tulee tarjota.</p> <p>Lääkäri: On kiinnostunut Rouva m:n sairauksista ja lääkityksestä sekä Alzheimerin taudin etenemisestä; keskittyy lääkinnällisiin tarpeisiin.</p> <p>Psykologi: Keskittyy tunnepuolen, kognitiivisiin sekä käyttäytymiseen vaikuttaviin oireisiin.</p> <p>Terapeutti: Keskittyy Rouva M:n toiminnalliseen tilaan</p> <p>Tytär: Antaa tietoa Rouvan henkilökohtaisesta elämästä, jotka ovat relevantteja tilanteessa, kuten mistä hän tykkää ja mistä ei, mikä saa kiihtymään, rauhoittelukeinot, harrastukset, taidot, ruokatottumukset, tavat jne.</p> <p>Tälle osuudelle on varattu 15 minuuttia.</p> <p>Vaihe 2 – Aloita roolileikki ja rohkaise näyttelijöitä olemaan mahdollisimman luovia ja käyttämään henkilökohtaisia kokemuksiaan.</p> <p>Tälle osuudelle on varattu 20 minuuttia.</p> <p>Vaihe 3 – Kun aika on ohi, pyydä ryhmän vetäjää esittelemään tapaamisen tulokset ja hoitosuunnitelmaluonnoksen.</p> <p>Tälle osuudelle on varattu 10 minuuttia.</p> <p>Vaihe 4 – Keskustelkaa tuloksista kaikkien osallistujien kesken ja pyydä heiltä mahdollisia lisäyksiä hoitosuunnitelmaan.</p> <p>Tälle osuudelle on varattu 10 minuuttia.</p>
4	<p>Opiskelijat alkavat ajatella, miten ottaa elämänlaatu huomioon käytännössä.</p> <p>Opiskelijat ottavat eri näkökulmat huomioon ja oppivat mistä saa olennaista tietoa potilaan elämänlaadun parantamisessa.</p>

T3

Hoitosuunnitelman laatiminen elämänlaatuun keskittyen

1	<p>Hoitosuunnitelman laatiminen elämänlaatuun keskittyen</p> <p>Metodi: Ryhmätyö. Varmistetaan, että opiskelijat ottavat elämänlaatuun liittyvät tekijät laatiessaan yksilön hoitosuunnitelmaa.</p> <p>Materiaalit: iso paperi, kyniä, tapaustutkimusmonisteita</p> <p>Kesto: 35 minuuttia / Toteutustapa: kasvokkain</p>
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opiskelijat ottavat elämänlaadun aspektit huomioon tehdessään hoitosuunnitelmaa. 2. Opiskelijat elämänlaadun aspektit huomioon ottaessaan hoitosuunnitelman käyttöön/päivittäessään sitä.
3	<p>Vaihe 1 – Selitä tehtävä kaikille osallistujille:</p> <p>Ryhmä jaetaan 4-5 hengen ryhmiin, jotta voidaan keskustella tapaustutkimuksesta ryhmässä.</p> <p>Jaa kaikille osallistujille kopio tapaustutkimuksesta ja ryhmille iso paperi, johon he voivat kirjata hoitosuunnitelman pääkohdat. Ohjeista osallistujia, että ryhmätyö vaihe ei voi kestää pidempään kuin 20 minuuttia ja loppuaika käytetään jokaisen ryhmän hoitosuunnitelman esittelemiseen ja niistä keskustelemiseen muiden ryhmien kanssa. Jokaisesta ryhmästä valitaan raportoiija, joka esittelee hoitosuunnitelman.</p> <p>Vaihe 2 – Kun 20 minuuttia on kulunut, pyydä raportoijia esittelemään heidän hoitosuunnitelmansa.</p> <p>Keskustele tuloksista kaikkien osallistujien kanssa ja pyydä heitä lisäämään hoitosuunnitelmaan olennaiset asiat, jos vielä jotain jäi puuttumaan.</p> <p>Rohkaise opiskelijoita jakamaan henkilökohtaisia kokemuksia asiasta.</p> <p>Tapaus – Herra Daniel</p> <p>Herra Daniel on 79-vuotias ja asuu yhdessä 77-vuotiaan vaimonsa kanssa. He ovat molemmat todella aktiivisia ja tykkäävät olla yhdessä perheen ja ystävien kanssa.</p> <p>Daniel oli insinööri ja tykkää rakentaa lentokoneiden pienoismalleja, kun hänellä on vapaa-aikaa. Hänellä on hyvin kiireinen aikataulu, koska hän toimii vapaaehtoisena monissa organisaatioissa yhdessä vaimonsa kanssa,</p>

Hoitosuunnitelman laatiminen elämänlaatuun keskittyen

eikä hänellä ole juurikaan aikaa harrastuksilleen.

Hänellä on korkea verenpaine, sydänsairaus, ongelmia lonkan kanssa (kipuja ja jäykkyyttä) ja kuulo-ongelmia, jonka vuoksi hänellä on kuulolaite.

Vielä 2 viikkoa sitten hän pystyi hoitamaan päivittäiset askareet, kunnes hän liukastui, kaatui ja loukkasi selkensä niin, että välilevy meni sijoiltaan.

Tämän vuoksi hänet kiidätettiin sairaalaan testeihin, hän sai hoitoa ja kun tilanne stabilisoitui, hänet lähetettiin kotiin. Hän sai suosituksen kotisairaanhoidosta, koska hän ei voinut liikkua ilman avustusta. Hänen vaimonsa ei kykene nostamaan häntä ylös sängystä eikä laittamaan takaisin sänkyyn hänen painonsa vuoksi ja omien terveysongelmien vuoksi.

Keskustelkaa kotihoidon tiimin kanssa, millainen voisi olla Danielin hoito- ja palvelusuunnitelma ottaen huomioon elämänlaadun ja muut olennaiset seikat, kuten terveydentila, toiminnallinen taso jne.

Tapaus – Rouva Lilja

Rouva Lilja on 87-vuotias, eikä hänellä ole enää perhettä, koska hänen miehensä ja poikansa koulivat hiljattain. Hän on ollut aiemmin opettaja. Hän on mukana aktiivisesti uskonnollisessa yhteisössä ja käy synagogassa joka viikko. Hän on juutalainen.

Hän on asunut viimeisen 6 kuukauden ajan yksin ja on huomannut olevan vaikea hoitaa asioitaan yksin.

Hänestä tuntuu, ettei hän enää pysty siivoamaan kotiaan väsymyksen ja nivelkipujen vuoksi eikä hän voi kokata enää niin hyvin kuin ennen. Kauppassakäynnistä on tullut lähes mahdotonta, koska hän ei pysty kantamaan painavia kasseja eikä kävellä pitkiä matkoja. Lähin kauppa on 2 kilometrin päässä ja bussipysäkki 300 metrin päässä. Kun hän viimeksi kävi kaupassa, hän ei meinannut päästä takaisin kotiin asti, koska hänen polvensa olivat liian heikot ja kipeät. Hän saa silloin tällöin apua naapuriltaan Salmelta, mutta Salme on hyvin kiireinen eikä ole aina tavoitettavissa.

Lilja on pyytänyt kotihoidon apua, jotta voi keskustella, mitä palveluita hän voisi saada. Hän on kiinnostunut siivous-, ruuanlaitto- ja kauppassakäyntiavusta

Toimit kotihoidossa.

Mitä pitää ottaa huomioon tämän asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmasa? Esimerkiksi miten vaikuttavat elämänlaatu ja muut olennaiset seikat, kuten terveydentila, toiminnallinen taso jne.

Tapaus Rouva Anna

T3 Hoitosuunnitelman laatiminen elämänlaatuun keskittyen

3	<p>Rouva Anna on 73-vuotias. Hänellä oli hiljattain aivoverenkiertohäiriö, joka rajoittaa hänen oikean jalkansa käyttöä ja pystyy käyttämään vain osittain oikeaa kättään. Hän on oikeakätinen ja kamppaillee uudessa tilanteessaan. Hän on päättänyt, ettei halua olla taakaksi omalle tyttärelleen, joka asuu oman perheensä kanssa, ja valitsi hoitokotiin menemisen siksi aikaa, kunnes hän on taas parantunut ja toimintakykyinen.</p> <p>Tällä hetkellä hänen on vaikea päästä ylös sängystä, syödä, pukeutua, käydä vessassa ja suihkussa, eikä voi olla itsenäisesti kotonaan. Hänellä on myös korkea verenpaine, sydänsairaus, Parkinsonin taudin aikainen vaihe sekä alkava kaihi molemmissa silmissä.</p> <p>Anna rakastaa kotiaan, mutta koska se on kaksikerroksinen, jossa on useita portaikkoja, hän ymmärtää, että ellei hän pysty saamaan jalkaansa taas toimimaan, hän ei enää pysty asumaan siellä.</p> <p>Tämä tekee hänet surulliseksi ja kiintyneeksi kotiinsa. Hän on syntynyt siinä talossa ja asunut siinä koko ikänsä ja on hyvin kiintynyt kukkiinsa, tavaroihinsa sekä muistoihinsa. Silti hän päätti, ettei halua aiheuttaa kärsimystä perheelleen ja haluaa kuntoutua teidän hoitolaitoksessanne. Hänet tuodaan tänään teille hoitoon.</p> <p>Toimit kotihoidossa.</p> <p>Mitä pitää ottaa huomioon tämän asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmas- sa? Esimerkiksi miten vaikuttavat elämänlaatu ja muut olennaiset seikat, kuten terveydentila, toiminnallinen taso jne.</p>
4	Opiskelija lisää tietouttaan elämänlaatuun liittyvistä tapaustutkimuksista.

T4 Elämänlaadun arviointi

1	<p>Elämänlaadun arviointi</p> <p>Menetelmä: Tapaustutkimus – varmistaa että opiskelijat ovat tietoisia elämänlaadun seurannan menetelmistä ja rohkaista heitä käyttämään olemassa olevia työkaluja.</p> <p>Materiaalit: iso paperiarkki, kyniä, tehtävämonisteita.</p> <p>Kesto: 40 minuuttia / Toteutustapa: kasvokkain</p>
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. varmistaa että opiskelijat ovat tietoisia elämänlaadun seurannan tarpeellisuudesta 2. rohkaista heitä käyttämään olemassa olevia työkaluja
3	<p>Vaihe 1 – Selitä tehtävä kaikille osallistujille: Jakakaa ryhmä 4-5 hengen ryhmiin, jotta voitte keskustella tapauksesta ryhmissä.</p> <p>Anna jokaiselle osallistujalle tehtävämoniste ja jokaiselle ryhmälle iso paperiarkki, johon he voivat kirjata hoitosuunnitelman pääpiirteet. Ohjeista ryhmiä, että ryhmäkeskustelun kesto on maksimissaan 20 minuuttia, loput ajasta käytetään hoitosuunnitelmien esittelyyn ja keskusteluun muiden ryhmien kanssa. Jokainen ryhmä valitsee kirjurin, joka esittelee hoitosuunnitelman.</p> <p>5 minuuttia varataan jokaiselle esitykselle</p> <p>20 minuuttia varataan ryhmätyölle.</p> <p>Vaihe 2 – Kun 20 minuuttia on kulunut, pyydä kirjureita esittelemään ryhmien hoitosuunnitelmat. Keskustelkaa tuloksista kaikkien osallistujien kesken ja pyytäkää heitä lisäämään, jos hoitosuunnitelmasta puuttuu jotain olennaista. Rohkaiset osallistujia jakamaan henkilökohtaisia kokemuksia.</p> <p>Tapaus – Herra Johannes</p> <p>Sinä hoitolaitoksen kotihoidon päällikkönä, olet saanut tehtävä ottaa hoitaaksesi Herra Johanneksen, 78-vuotiaan herran, joka on ollut teidän asiakkaana kotihoidossa viimeisen 3 kuukauden ajan. Sinulla oli tapaaminen häntä hoitaneiden hoitajien kanssa, sairaanhoitajan, terapeutin sekä häntä hoitavan lääkärin kanssa.</p> <p>Heidän mielestään Johannes on mukava, joskin välillä ärtyisä herrasmies. Hän tekee hyvin yhteistyötä terapeutin ja sairaanhoitajan ja hoitajan kanssa ja on hyvä kaveri lääkärin kanssa. Hoitaja raportoi, että hänen suhteensa Johanneksen kanssa on kuormittava ja hän ei ymmärrä miksi, sillä suhteet</p>

3	<p>hänen muiden asiakkaidensa kanssa (kaikki naisia) on oikein hyvä.</p> <p>Johannes ei tunnu tykkävän puhua hänen kanssaan, on ärtyisiä, lyhytsanainen ja ei kovin yhteistyöhaluinen hoitajan kanssa. Tämän vuoksi työilmapiiri on huono.</p> <p>Osana tehtävääsi järjestät tapaamisen asiakkaan kanssa, jotta voisit selvittää tilannetta.</p> <p>Johannes puhuu kaikista hyvää, paitsi hoitajasta, jolle hän ei halua puhua. Hän avautuu ja kertoo, että hän tuntee olevansa aliarvostettu, koska hoitajalla on hyvin "äitimäinen" tapa puhua ja toimia. Se häiritsee Johannesta entistä armeijan upseeria.</p> <p>Hoitajan käytös ja puhetapa, vaikka hän hyvää tarkoittakin, saa Johanneksen olon epämukavaksi ja hänestä tulee usein äreä välttääkseen ylimääräistä keskustelua hoitajan kanssa. Se vaivaa häntä ja hän tuntee olonsa nurkkaan ajetuksi, sillä hoitaja käy kahdesti päivässä ja käyttää noin 3 tuntia hänen kanssaan. Siltikin hän kyllä sanoo hoitajan tekevän työnsä hyvin ja kohtelevan häntä kunnioituksella.</p> <p>Jokaisen ryhmän tulee keskustella seuraavista asioista:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onko tämä mielestäsi todellinen ongelmatilanne? - Jos on, kuvaile ongelmaa ja sen syitä ja vaikutuksia. - Jos on, miten ja kenen tilanteessa tulisi toimia. <p>Kirjaa keskustelun tulokset ja esitele ne muille ryhmille. Keskustelkaa tuloksista kaikkien osallistujien kesken.</p>
4	<p>Opiskelijat lisäävät tietouttaan Elämänlaatu tapaustutkimuksista.</p>

M1. OPPIMISKOKONAISUUDEN ARVIOINTI

Tehtävä (10 min):

Anna osallistujille 3 eriväristä post-it lappua: punainen, keltainen ja vihreä
Jokainen osallistuja kirjoittaa eri värikoodiin seuraavat vastaukset:

- vihreä: mikä toimi hyvin koulutuksen aikana, mitä hän oppi, mitä hän sai
- keltainen: mitä voitaisiin parantaa
- punainen: mikä epäonnistui

Kaikki post-it kootaan sitten fläppitaululle ja keskustellaan tuloksista. Ohjaaja vetää keskustelua.

Tietovisa (10 min):

1. Yksilön elämänlaatu on:
A – Yhden yleislääkäarin mielipide
B – Yksilöllinen käsitys
C – kuinka yhteiskunta käsittää yksilön
D – mitä hoitohenkilöstö arvioi hyväksi hoidoksi
2. Yksilön elämänlaatu voi riippua:
A – uskonnollisista vakaumuksista
B – sosiaalisista verkostoista
C – taloudellisesta tilanteesta
D – henkilökohtaisista arvoista
3. Mitkä osa-alueet henkilön elämässä voivat vaikuttaa elämänlaatuun?
A – henkilön tavoitteet
B – Henkilön fyysinen terveys
C – henkilön suhde ympäristöön
D – henkilön elämänperiaatteet
4. Sosiaalisen verkoston tuki tärkeänä osana elämänlaatua, voi olla peräisin:
A – Perheeltä
B – instituutioilta
C – Kollegoilta
D – ystäviltä
5. Elämänlaadun mittaaminen
A – siihen ei vaikuta subjektiiviset tekijät
B – voidaan tehdä vain yksilön tasolla
C – tarkoittaa yksinkertaisen käsitteen arvioimista
D – voidaan tehdä objektiivisin tavoin
6. Elämänlaadun arviointi voidaan tehdä
A – kenen vain toimesta
B – asiantuntijoiden kehittämällä työkaluilla
C – ottamalla selvää, miltä hoidettavasta tuntee tiettyinä päivinä
D – sitä ei pysty tekemään

Oikeat vastaukset ovat lihavoituna

M.2

Autonomia

Autonomia

Autonomia-termi tulee kreikan kielestä ja tarkoittaa 'itsehallintoa', ja se on pohjimmiltaan toinen sana vapaudesta. Jos sinulla on autonomiaa, voit tehdä omat valintasi ja siirtyä omaan suuntaan. Hoitoympäristössä autonomia on tärkeä käsite, joka liittyy hoidon vastaanottajan kykyyn tehdä omia päätöksiään hoidosta, milloin ja missä he sitä saavat ja kuka tarjoaa hoitoa.

Hoidon saajan autonomia ei tarkoita sitä, että hoidon tarjoaja ei kouluttaisi ja opastaisi hoidon vastaanottajaa tietoon perustuvien valintojen tekemiseen, mutta nämä tiedot, neuvot ja ohjeet olisi tehtävä tavalla, joka antaa hoidon vastaanottajalle mahdollisuuden ymmärtää kaikki sairauden aiheet ja seuraukset, heidän tekemänsä valinnat ja antaa heille mahdollisuuden esittää tärkeitä kysymyksiä oikeille ihmisille oikeaan aikaan.

Moduuli #2	Autonomia 4h
Sisältö	<ul style="list-style-type: none">• Autonomian, itsemääräämisoikeuden ja tietoisien valintojen määrittely• Keskeiset taidot, joita tarvitaan autonomian edistämiseen hoivatilanteissa• Kuinka ymmärtää asiakkaan tarpeita ja toiveita• Kuinka tukea asiakkaan tekemiä tietoon perustuvia valintoja hoidostaan• Hoitotavoitteiden tunnistaminen• Hoitovaihtoehtojen viestintä• Riskienhallinnan tukeminen päätöksenteossa• Yhteisen sopimuksen saavuttaminen hoidon suunnittelussa• Hoitotarkastusten merkitys päätöksenteossa
Oppimistulokset	<ul style="list-style-type: none">• Opiskelijat kehittävät tietojensa termeistä autonomia, itsemäärääminen sekä päätöksen teon periaatteet.• Käyttämällä henkilökohtaisia työkaluja ja keinoja opiskelijat ymmärtävät asiakkaan näkökulmaa ja tarpeita.• Opiskelijat pystyvät soveltamaan teoreettista tietoa asiakkaan tavoitteiden asettamisessa.
	https://www.tender4life-project.org/b-learning-course.html

TUNTISUUNNITELMA

Tehtävä 1

Tukiverkostot >

35 min

Tämän toiminnan tarkoituksena on tutustuttaa osallistujat asiakkaan autonomiaa tukevaan visuaaliseen työkaluun, tukipiiriin. Tukipiireissä on neljä ympyrää. Sisäpiiriin kuuluvat asiakkaan elämän avainhenkilöt, joihin hän pystyy luottamaan ja jotka olisivat käytettävissä tarvittaessa. Sisempää ympyrää ympäröivä ympyrä viittaa henkilöihin, jotka ovat läsnä asiakkaan elämässä, mutta kenen käytännön tuen tarjoaminen ei ole ihan varmaa. Tämä piiri voi sisältää esimerkiksi ystäviä ja suurperhettä. Kolmas piiri on tarkoitettu niille, jotka eivät välttämättä ole aina läsnä asiakkaan elämässään, he pystyvät tukemaan, mutta se ei aina ole mahdollista. Ulompi ympyrä, hoiva- ja hoitohenkilökuntahoitajan, toimivat asiakkaan kanssa ammattilaisina ja heille maksetaan siitä.

Materiaalit: Tehtävä, tukiverkoston kopio

Tehtävä 2

Yhden sivun profiili >

35 min

Tutustutaan One Page Profile -työkaluun, mikä on väline, jolla edistetään hoivatyöntekijöiden ja asiakkaiden välistä vastavuoroisuutta. Yhden sivun asiakirjaan kootaan sekä asiakkaan että hoivatyöntekijän tietoja esimerkiksi heille tärkeistä asioista, harrastuksista ja kiinnostuksen kohteista.

Materiaalit: Lomake

Tehtävä 3

Skenaariotehtävä >

35 min

Tämä harjoitus auttaa opiskelijaa osoittamaan tietonsa ja taitonsa, joita tarvitaan asiakkaan autonomian tukemisessa, tiedostettujen valintojen tekemisessä sekä itsehoidon tukemisessa. Pienissä ryhmissä tai pareittain keskustellaan (maks. 10 min.) jokaisesta tapauksesta ja päätetään ryhmässä, mitä he tekisivät asiakkaan autonomian tukemiseksi, tiedostettujen valintojen mahdollistamiseksi ja osoittaakseen itseohjautuvaa hoitoa. Kun he ovat päättäneet, mitä he tekisivät, heidän täytyy myös päättää, mitä taitoja, tietoja ja asenteita heidän tulee osoittaa, jotta toimet onnistuvat.

Materiaalit: Aktivointitehtävät, Heijastava loki, Toimintasuunnitelman lomake

Tehtävä 4

Tiedot, taidot ja asenne kohtaavat >

25 min

Opiskelijoille annetaan joukko fraaseja, jotka liittyvät asiakkaan autonomian, itseohjatun hoidon ja tietoon perustuvien valintojen tukemiseen. Heidän on sovitettava nämä fraasit tietoon, taitoon tai asenteeseen.

Materiaalit: Tehtävät

Oppimiskokonaisuuden arviointi

Materiaalit: Post-it laput

10 min

Oppimistulosten arviointi

Materiaalit: Tietovisa

10 min

T1&2 Tukiverkosto ja yhden sivun profiili

1	<p>Tämä tehtävä auttaa opiskelijaa ymmärtämään, keitä ovat tärkeät ihmiset heidän ja heidän asiakkaidensa elämässä. Se on ratkaisevan tärkeää tavoitteiden asettamisessa, päätösten tekemisessä ja autonomian tukemisessa. Tämä tehtävä tehdään verkossa tai kasvokkain. Tehtävän tekeminen kestää 30 minuuttia.</p> <p>Opiskelijaa pyydetään tarkastelemaan kaaviota ja ajattelemaan omaa elämäänsä ja merkitsemään rasteja jokaiseen ympyrään (1-4), ihmisistä, joita heillä on elämässään.</p> <p>Ympyrä 1 kuvaa ihmisiä, joita rakastaa ja joita tarvitsee elämäänsä, esimerkiksi elämäkumppani, vanhemmat tai lähisukulaiset.</p> <p>Ympyrä 2 kuvaa ihmisiä, joista todella välittää ja joiden kanssa haluaa viettää paljon aikaa ja jakaa asioita, mutta jotka eivät ole niin läheisiä kuin ympyrän 1 ihmiset. Nämä saattavat olla parhaita ystäviä tai muita sukulaisia.</p> <p>Ympyrä 3 kuvaa kavereita, joita saattaa nähdä silloin tällöin tai jotka tuntevat pintapuolisesti.</p> <p>Ympyrä 4 kuvaa henkilöitä, joille maksetaan elämässä läsnä olemisesta.</p> <p>Kun opiskelijat ovat tehneet tämän vaiheen, heitä pyydetään tutustumaan erään asiakkaan tapaukseen ja heidän tukiverkostoonsa ja pyydetään peilaamaan asiakkaan tukiverkosta heidän omaansa.</p> <p>Opiskelijoita pyydetään sitten miettimään, miten tämä tieto vaikuttaa autonomiaan, itsemääräämiseen sekä tavoitteiden asetteluun.</p>
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osata tehdä tukiverkostokaavio. 2. Ymmärtää miten tätä tietoa voidaan käyttää henkilökeskeisten järkevien tavoitteiden asettamisessa ja autonomian tukemisessa. 3. Saada tietoa asiakkaan tärkeistä ihmissuhteista.
3	<p>Selitä kaavio, jotta opiskelijat ymmärtävät mihin henkilöt asetetaan.</p> <p>Tulisi tehdä samaan aikaan oppimispäiväkirjaa, jotta nähdään, mitä opiskelija oppii.</p> <p>Kun käytetään teoreettista tapausta näyttämään eroavaisuuksia, voi olla hyödyllistä käyttää jotakuta, joka on yksinäinen, jotta voidaan osoittaa, että yksi hoidon tavoitteista voi olla asiakkaan tukeminen sosiaalistumisessa. Samoin jos käytät esimerkkinä jotakuta, jolla on laaja tukiverkosto, voidaan osoittaa, että se tukee itsemääräämistä tai jopa vaikeutuu sukulaisten toimesta.</p>

1	<p>Tämä harjoitus auttaa opiskelijaa osoittamaan tietonsa ja taitonsa, joita tarvitaan asiakkaan autonomian tukemisessa, tiedostettujen valintojen tekemisessä sekä itsehoidon tukemisessa.</p> <p>Pienissä ryhmissä tai pareittain keskustellaan (maks. 10min.) jokaisesta tapauksesta ja päätetään ryhmässä, mitä he tekisivät asiakkaan autonomian tukemiseksi, tiedostettujen valintojen mahdollistamiseksi ja osoittaakseen itseohjautuvaa hoitoa. Kun he ovat päättäneet, mitä he tekisivät, heidän täytyy myös päättää, mitä taitoja, tietoja ja asenteita heidän tulee osoittaa, jotta toimet onnistuvat.</p> <p>Kesto: 35 min.</p>
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ymmärtää miten autonomia toimii käytännössä. 2. Tunnistavat taidot, joita tarvitaan autonomian tukemiseen. 3. Lisää ymmärrystä vaikeista tilanteista, joita voi syntyä, kun tuetaan asiakkaan autonomiaa.
3	<p>Vaihe 1. Ryhmäkeskustelua kolmesta termistä, jotta varmistetaan, että kaikki ymmärtävät termit ja taidot, joita niihin liittyy.</p> <p>Vaihe 2. Huoneessa on XXX määrä tapauksia, joissa jokainen ryhmä käy vuorollaan ja kirjoittaa ylös toimet ja taidot, joita he tarvitsevat suorittaaksensa tehtävän.</p> <p>Vaihe 3. Tutor johtaa ryhmäkeskustelua jokaisen tapauksen kohdalla niin, että ryhmällä on selkeä toimintasuunnitelma sekä taidot kirjoitettu ylös.</p>
4	<p>Jokainen opiskelija osoittaa, miten käyttävät autonomian käsitettä käytännössä.</p>

Tämä harjoitus auttaa opiskelijoita tunnistamaan taidot, joita he tarvitsevat asiakkaan autonomisen elämän tukemisessa, itsenäisessä hoidossa sekä tietoisten valintojen tekemisessä. Verkkotehtävä on jaettu kolmeen osa-alueeseen: autonomia, itsenäinen hoito ja tietoiset valinnat.

Kesto: 25 min.

Oikealla puolella on lista tiedoista, menettelytavoista, taidoista ja asenteista. Opiskelijan tulee asettaa jokainen väittämä jonkun kolmesta kategorian alle, raahaamalla sen oikean otsikon alle.

Esimerkiksi opiskelija klikkaa taidon kohdalle, raahaa sen oikeaan kohtaan ja päästää irti. Jos se on oikein, se jää paikalle ja jos se on väärin, se palautuu automaattisesti alkuperäiselle paikalleen.

Lista on nähtävissä alla.

Tiedot:

1

1. Antaa potilaalle informaatiota hoidosta ja selittää mahdolliset riskit ja eettiset ongelmat, joita lääketieteellisistä päätöksistä voi seurata.
2. Tietää miten pyytää ja arvostaa asiakkaan antamaa avointa palautetta hoitosuunnitelmaa tehtäessä.
3. Ymmärtää milloin asiakas on kykenevä tekemään itse päätöksiä ja ymmärtämään riskeistä, joita he saattavat ottaa.
4. Osata ajatella luovasti (löytää innovatiivisia ratkaisuja) kannustaakseen heitä ymmärtämään hoitotarpeensa ja siten tehdä tietoisia valintoja heidän hoidostaan.
5. Tietää miten suoriutua ja priorisoida päivittäisiä askareita sekä tehdä asianmukaisia päätöksiä, milloin, missä ja kuka osallistuu keskusteluun asiakkaan hoidosta.
6. Tietää asiakkaan kyvyt ja henkilökohtaiset mieltymykset, rohkaistakseen aktiviteetteihin, jotka tukevat autonomiaa.
7. Tuntee vanhenemisen vaikutukset ihmiskehoon ja miten se vaikuttaa asiakkaaseen, tukeakseen itsenäisyyteen päivittäisissä askareissa.
8. Tietää psykologiset ja motiivointistrategiat tukeakseen asiakasta tekemään päätöksiä ja päivittäisiä tehtäviä.
9. Osaa käyttää teknisiä laitteita tukiessaan asiakasta tekemään tietoisia valintoja ja helpottamaan itsenäistä elämää.
10. Antaa potilaalle informaatiota hoidosta ja selittää mahdolliset riskit ja eettiset ongelmat, joita lääketieteellisistä päätöksistä voi seurata.

1	<p>Taidot:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osaa luoda ja ylläpitää suhteen asiakkaaseen, joka mahdollistaa tietoisien valintojen tekemisen ihmissuhdetaitojensa avulla. 2. Kannustaa asiakasta asettamaan henkilökohtaisia tavoitteita ja tukea heitä niiden saavuttamisessa hyvien kommunikaatio taitojensa avulla. 3. Osaa tukea asiakasta ajattelemaan ja toimimaan itsenäisesti, ja mukautumaan muutoksiin jokapäiväisessä elämässä saadakseen parasta mahdollista hoitoa. – Voimaannuttamistaidot 4. Opettaa asiakasta käsittelemään epäonnistumisia ja henkilökohtaisia virheitä ja samalla oppia niistä epävirallisten oppimistaitojen avulla. –Valmennustaidot 5. Ohjata asiakasta ajattelemaan luovasti, olemaan sopeutuvainen ja oppimaan miten toimia erilaisissa tilanteissa. 6. Tukea asiakasta ottamaan osaa omaan hoitoon ja helpottaa kommunikaatiota ikätovereiden, perheenjäsenten ja hoitotiimin kanssa. – Suunnittelutaidot 7. Osaa opettaa asiakkaan tunnistamaan muutoksia terveydentilassaan – Diplomatitaidot <p>Asenteet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Voimaannuttava 2. päättäväinen 3. Luova 4. Joustava 5. Sopeutumiskyky potilaiden muuttuviin tarpeisiin 6. Itsevarmuus 7. Henkilökeskeinen hoito
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opiskelijat tunnistavat asiakkaan hoidossa, autonomian, itsenäisen hoidon ja tietoisiiin valintoihin tarvittavat taidot 2. Opiskelijat yhdistävät heidän tietämystään ja ymmärrystään termeistä autonomia, itsenäinen hoito ja tietoiset valinnat 3. Opiskelijat ymmärtävät tiedot, taidot ja asenteet, joita he kehittävät ja käyttävät edistäessään asiakkaan autonomiaa, itsenäistä hoitoa ja tietoisia valintoja

T4 Taidot kohtaavat

3

Opiskelijoille tulisi jo ennen tätä tehtävää esitellä käsitteet autonomia, itsenäinen hoito ja tietoiset valinnat ja toimenpiteet, jotka sopivat kuhunkin näihin käsitteisiin. Ovat lisäksi keskustelleet käyttäytymisestä, taidoista ja asenteista, joita on käytettävä, jotta voidaan tukea näitä kolmea osa-aluetta hoitotyössä.

Tämä edellyttää moduuliin liittyvän verkkovisan onnistuneen suorittamisen.

4

Opiskelija ymmärtää mitä on autonomia, itsenäinen hoito ja tietoiset valinnat.

He myös tunnistavat menettelytavat, taidot ja asenteet, joita he tarvitsevat käytännön työssä ja siksi ovat valmiita siirtymään seuraavaan kasvokkain suoritettavaan ryhmätehtävään.

M2. OPPIMISKOKONAISUUDEN ARVIOINTI

Tehtävä (10 min):

Anna osallistujille 3 eriväristä post-it lappua: punainen, keltainen ja vihreä

Jokainen osallistuja kirjoittaa eri värikoodiin seuraavat vastaukset:

- vihreä: mikä toimi hyvin koulutuksen aikana, mitä hän oppi, mitä hän sai
- keltainen: mitä voitaisiin parantaa
- punainen: mikä epäonnistui

Kaikki post-it kootaan sitten fläppitaululle ja keskustellaan tuloksista. Ohjaaja vetää keskustelua.

Tietovisa (10 min):

Tietovisan tarkoitus on vahvistaa sisällön ymmärtämistä ja selvittää opiskelijoiden tietoja 10 valintakysymyksen avulla.

1. Omahoito tarkoittaa, ettei hoitaja enää osallistu hoitoon vaan asiakas tekee kaikki päätökset itse.

OIKEIN VÄÄRIN

2. Hoitajan tehtävä on auttaa asiakasta käsittelemään vastoinkäymisiä sekä henkilökohtaisia epäonnistumisia.

OIKEIN VÄÄRIN

3. Hoitajan tukee asiakkaan autonomiaa keskustelemalla asiakkaan kanssa tarjolla olevista vaihtoehdoista.

OIKEIN VÄÄRIN

4. Kun autonomisen hoidon valinnut asiakas on valinnut hoitopolkunsaa, hän ei enää voi uudelleenarvioida päätöstään. (huom: Suomessa ei tehdä tällaisia valintoja.)

OIKEIN VÄÄRIN

5. Autonomisesti hoidettavan asiakkaan tulee itse ymmärtää valintansa ja niiden seuraukset tehdessään valintoja.

OIKEIN VÄÄRIN

6. On ainoastaan asiakkaan oma velvollisuus tunnistaa muutokset terveydentilassaan.

OIKEIN VÄÄRIN

7. Omahoito tarkoittaa, että hoitajalla on oikeus arvioida asiakkaan omia tarpeita ja sitä, kuinka niitä toteutetaan ja noteerataan.

OIKEIN VÄÄRIN

8. Tiedostetut valinnat korostavat yksilön autonomiaa ja heidän oikeuksiensa arvostamista heitä koskevien päätöksiä tekemisessä.

OIKEIN VÄÄRIN

9. Hoitaja voi laatia autonomisesti hoidettavan asiakkaan hoitosuunnitelman ilman keskustelematta asiakkaan kanssa.

OIKEIN VÄÄRIN

10. Tietous terveysteknologiasta auttaa asiakasta tekemään tiedostettuja valintoja ja helpottaa itsenäistä elämää.

OIKEIN VÄÄRIN

A small, fluffy bird chick is being held in a person's hand. The entire image is overlaid with a semi-transparent red filter. The chick is positioned in the center, facing away from the viewer. The person's hand is visible, supporting the chick from below. The background is a blurred field of grass or similar vegetation.

M.3

Myötätuntoinen hoito

Myötätunton hoito

Myötätunto on perusarvo käsitellessä henkilökeskeistä hoitoa ja se mahdollistaa hoidon vastaanottajan ihmisarvon kunnioittamisen. Myötätunton hoito on kyseessä, kun sitä kautta tunnustetaan jonkun toisen kärsimyksen ja ahdistuksen, ja tunnetaan olevansa pakotettu ne ratkaisemaan. Hyvin usein hoidon vastaanottajat arvostavat niitä hoitotyöntekijöitä, jotka ovat myötätuntoisia, ystävällisiä ja anteliaita. Myötätunton hoito voi myös laukaista paremman suorituskyvyn hoidossa: se parantaa «henkilöstön tehokkuutta», auttaa «saamaan parempia potilastietoja», mikä johtaa «parempaan toipumiseen ja lisääntyneeseen tyytyväisyyteen. (Cole-King & Gilbert, 2011).¹

Moduuli #3	Myötätunton hoito	4h
Sisältö	<ul style="list-style-type: none">• T4L hankkeen myötätuntoa käsittelevien keskusteluryhmien tulokset• Myötätunto• Miten myötätunto mielletään• Myötätunnon lausunnot• Myötätunto hoitotilanteissa• Hoidon ja huolenpidon lähestymistapoja• Myötätunton hoito	
Oppimistulokset	<ul style="list-style-type: none">• Ymmärtää, mitä myötätunton hoito tarkoittaa.• Kehittää käytännön taitoja, jotka mahdollistavat myötätunton hoidon.• Ymmärrä myötätunnon integrointi käytännössä hoitomuotoihin.	
	https://www.tender4life-project.org/b-learning-course.html	

¹ Burnell, L. & Agan, D.L. (2013). Compassionate Care: Can it be Defined and Measured? The Development of the Compassionate Care Assessment Tool. *International Journal of Caring Sciences*, May – August, Vol 6, Issue 2. Cole-King, A. & Gilbert, P. (2011). Compassionate care: the theory and the reality. *Journal of holistic healthcare*, Volume 8, Issue 3. Crawford, P., Brown, B., Kvangarsnes, M. & Gilbert, P. (2014). The design of compassionate care. *Journal of Clinical Nursing*, 23, 3589–3599. Dewar, B. & Nolan, M. (2013). Caring about caring: Developing a model to implement compassionate relationship centred care in an older people care setting. *International Journal of Nursing Studies*, 50, 1247–1258. MPATH Project (2016). MENTORS' PROFILE AND COMPETENCES TOOL. Smith S., Dewar B., Pullin S. & Tocher R. (2010). Relationship centred outcomes focused on compassionate care for older people within in-patient care settings. *International Journal of Older People Nursing* 5, 128–136.

TUNTISUUNNITELMA

Tehtävä 1

Mitä on olla ihminen? >

15 min

Tehtävän tarkoituksena on tunnistaa, että ihminen pystyy myötätuntoon ja julmuuteen, mutta ihmisellä on mahdollista valita käyttäytyminen. Tehtävä suoritetaan luokkahuoneessa 3 – 4 osallistujan pienryhmissä.

Materiaalit: T3 paperi, Värikyniä

Tehtävä 2

Skenaario >

15 min

Tehtävän tavoitteena on selvittää, kuinka osallistajat ilmaisevat myötätuntoa skenaarion mukaisessa tilanteessa. Tämän tehtävän aikana osallistujat pohdiskelevat, miten stressi voi haastaa myötätuntoista hoitoa, miten se tulisi diagnosoida ja miten sellaisessa tilanteessa työskennellä.

Materiaalit: Skenaario

Tehtävä 3

Mitä myötätunto on >

10 min

Jokainen opiskelija kirjoittaa muistilapulle, mikä myötätunto hoidossa on heidän näkökulmastaan. Tehtävän tavoitteena on ymmärtää, että myötätuntoinen hoito on enemmän kuin "olla hyvää" tai "tehdä hyvää".

Materiaalit: Post-it lappu

Tehtävä 4

Suunnittele työvuoroviikko >

15 min

Tämän tehtävän tarkoituksena on suunnitella viikon työaika ja täyttää lomake. Opiskelijoiden on suunniteltava päivittäisiä toimintoja kriittisesti. Monille tehtävälle on niukasti aikaa. Miten se otetaan huomioon ja miten hyödynnetään työaikaa näin, että kuitenkin osoitetaan asiakkaalle myötätuntoa

Materiaalit: viikkotaulukko

Tehtävä 5

Myötätuntoisen hoidon arvot >

15 min

Tehtävän tavoitteena on tunnistaa myötätuntoisen hoidon arvot. Tehtävä suoritetaan kasvokkain luokkatilassa.

Materiaalit: T5 kortit

Tehtävä 6

Tunnista hoivatyöntekijän taidot >

10 min

Tunnista hoivatyöntekijän taidot.

Materiaalit: 1 taulukko

Tehtävä 7

Hyvät sanat ja huonot sanat >

10 min

Aktiviteetti hiekkapaperi- ja puuvillapalojen kanssa. Osallistujien on sanottava toisilleen asioita, jokaisella on puuvilla ja hiekkapaperi ja näytetään toisille, jos heidän käyttämänsä sanat ovat puuvillaa tai hiekkapaperia.

Materiaalit: Hiekkapaperi, puuvillan, palloja

Tehtävä 8

Aivoriihi >

10 min

Tässä tehtävässä keskustellaan osallistujien kanssa myötätuntoisen hoidon eduista ja haasteista. Opettaja moderoi keskustelua erityisten aiheiden avulla.

Tehtävä 9

Myötätuntoinen käytös >

10 min

Osallistujat jaetaan ryhmiin ja jokainen ryhmä saa täytettäväksi lomakkeen. Lomakkeessa on kuvattu eri tilanteita. Ryhmän pitää keksiä, mikä olisi sopiva käyttäytymismalli asiakkaan, hoitajan ja organisaation tasolla.

Materiaalit: Tehtävän kopiot

Tehtävä 10

Mitä tekisin? >

10 min

Harjoituksessa luodaan ja esitetään pareittain erilaisia tilanteita. Muut osallistujat arvioivat, onko siellä myötätuntoa, ja jos ei ole, miten olisi mahdollista muuttaa tilannetta sopivammaksi.

Materiaalit: Tilanteiden kopiot

Tehtävä 11

Mitä minä haluaisin >

10 min

Luo asukkaan henkilökuva (ikäntyneiden henkilöiden erityistilanteet), jokaisella osallistujalla on tapaus ja hän määrittelee, minkä tyyppistä hoitajaa asukas tarvitsisi. Anna esimerkkejä: asiakkaat, jotka kysyvät kysymyksiä, pyytävät selvennystä ja ilmoittavat huolenaiheistaan, saavat lisätietoja ja tukea hoitajiltaan.

Materiaalit: Persoonat

Valutazione del modulo >

Materiaalit: Post-it laput

10 min

Valutazione dell'apprendimento >

Materiaalit: Tietovisa

10 min

T1 Mitä on olla ihminen?

1	<p>Tehtävän tarkoituksena on tunnistaa, että ihminen pystyy myötätuntoon ja julmuuteen, mutta ihmisellä on mahdollista valita käyttäytyminen.</p> <p>Kesto: 15 min – toiminta ja keskustelu</p> <p>Menetelmä: Tehtävä suoritetaan luokkahuoneessa 3 – 4 osallistujan pienryhmissä.</p> <p>Materiaalit: T3 jokaiselle pienryhmälle, kyniä</p>
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edistää osallistujien tietoisuutta 2. Luoda hedelmällinen työ- ja keskusteluilmapiiiri 3. Johdattaa opiskelijat ihmisyyden pohdinnan kautta aiheeseen Myötätuntoinen hoito
3	<p>Vaihe 1 – Pyydä kutakin ryhmää piirtämään T3-arkille ihminen.</p> <p>Vaihe 2 – Jokaisen ryhmän on löydettävä 3 ominaisuutta (esim. arvoa, ominaisuutta, asennetta, kiinnostuksenkohteita ja kykyjä) riippumatta siitä, ovatko ne myönteisiä vai kielteisiä, kuvaamaan, mitä on olla ihminen.</p> <p>Vaihe 3 – Kymmenen minuutin kuluttua kukin ryhmä esittelee tulokset ja kuvatut ominaisuudet. Tulokset kirjataan loppukeskustelun aloittamiseksi.</p> <p>Vaihe 4 – lopullinen selitys – ihmisellä on valtava tuhoamispotentiaali (Goleman, 2003), mutta samalla hänellä on kykyjä, jotka tekevät ihmisestä myötätuntoisen: esimerkiksi itsetietoisuus, toimintansa heijastaminen, mielikuvitus, syy-seuraussuhteen käsittelyminen. Näihin kykyihin ja ominaisuuksiin osallistujien vastauksissa olisi kiinnitettävä huomiota ja ohjattava toimintaan.</p>
4	<p>Myötätuntoinen hoito johtuu ihmisen kyvystä havaita toisen kärsimys ja yrittää helpottaa sitä. Toisin sanoen myötätuntoisuus muuttaa ihmissuhteet ja erityisesti hoitoalan laadukkaammaksi ja inhimillisemmäksi. Tämän harjoituksen tarkoituksena on saada osallistujat ymmärtämään, että ihminen voi kehittää erityyppistä käytöstä ja että empatian, huolenpidon ja muiden kunnioituksen avulla he saavuttavat paremman tulokset henkilökohtaisella ja ammatillisella tasolla.</p>

T2

Skenaario

1	<p>Kirjallisesti tai PPP-esityksessä esitetyn skenaarion avulla osallistujat voivat arvioida, kuinka he reagoisivat annettuun tilanteeseen.</p> <p>Kesto: 15 min / Materiaali: PP-esitys</p> <p>Menetelmä: Joko henkilökohtaisesti (katso kuvaus) tai tietokilpailuna. Tämä toiminta voidaan suorittaa henkilökohtaisesti jäljempänä kuvatulla tavalla, tai se voidaan esittää tietokilpailuformaattissa mainitun tilanteen ja neljän vaihtoehdon kanssa parhaimmasta hyväksyttävästä käytöksestä.</p>
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tunnistaa haastavat tilanteet 2. Keskustella stressiin liittyvästä käytöksestä 3. Tunnistaa stressitilanteeseen sopivat käytösmallit
3	<p>Vaihe 1 – läsnäolo seuraavassa tilanteessa:</p> <p>Kuvittele, että aloitit vuorosi kello 7:00 ja tiesit silloin, että joudut auttamaan 10 asukkaan pesua, koska kollegasi on sairas ja joutui jäämään kotiin.</p> <p>Ensimmäisessä kylvyssä ei ole mitään erikoista, se tapahtuu kuten joka päivä. Palattuaan hoitotyöntekijä huomaa, että seuraava asukas ei ole halukas lähtemään suihkuun ja että hän on melko pahoinvoiva. Yritä puhua hänen kanssaan ja selvittää, mitä on tapahtunut. Hetken kuluttua hän tajuaa, että hänellä on vain tylsää ilman näkyvää syytä ja näin saat hänet menemään kylpyyn.</p> <p>Kun seuraava asukas tulee huoneeseen sanomatta edes hyvää huomenta, hän sanoo: Mitä? Tänään en edes näe, mihin mennä!!</p> <p>Olet jo väsynyt ja pahalla päällä, koska sinulla on vielä seitsemän ihmistä hoidettavana, ja vastaat: Katso sinne! Luuletko minun, että olen täällä vaan sinua varten? Asiakas on hyvin nolo, ja siitä lähtien ei hän eikä sinä vaihda enää sanakaan.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 – Toimitko mielestäsi oikein? 2 – Jos toimit oikein, perustele, miksi? 3 – Jos kaikki ei mennyt oikein, miksi? 4 – Mitä tekisit toisin? <p>Vaihe 2 Anna jokaiselle osallistujalle mahdollisuus pohtia tilannetta ja vastausta.</p> <p>Vaihe 3 – Edistä osallistujien keskustelua ja pyydä heitä antamaan esimerkkejä vastaavista tilanteista ja siitä, miten he vastasivat tänään.</p>
4	<p>Tämän toiminnan tarkoituksena on, että osallistujat pohdiskelevat, miten stressi voi haastaa myötätuntoista hoitoa, miten se tulisi diagnosoida ja miten sellaisessa tilanteessa työskennellä.</p>

10 min

T3 Mitä myötätunto on

1	<p>Jokainen opiskelija kirjoittaa muistilapulle, mikä myötätunto hoidossa on heidän näkökulmastaan.</p> <p>Kesto: 10 min / Menetelmä: Tehtävä on tarkoitettu luokkatilaan, kasvokkain.</p> <p>Materiaali: post-it laput</p>
2	<p>1. Keskustella siitä, mitä opiskelijoiden mielestä myötätuntoa hoidossa on.</p>
3	<p>Vaihe 1 – jaa jokaiselle osallistujalle muistilaput</p> <p>Vaihe 2 – Pyydä jokaista osallistujaa kirjoittamaan lyhyt kuvaus siitä, mitä heidän mielestään on myötätuntoinen hoito.</p> <p>Vaihe 3 – Ota muistilaput talteen</p> <p>Vaihe 4 – Tämän moduulin lopussa pyydä heitä tekemään harjoitus uudelleen. Verratkaa tuloksia ensimmäisiin lappuihin ja tarkistakaa, onko tapahtunut muutoksia siinä, mitä he ymmärsivät myötätuntoista hoitoa moduulin alussa ja lopussa.</p>
4	<p>Ymmärrä, että myötätuntoinen hoito on enemmän kuin "olla hyvää" tai "tehdä hyvää". Kurssin lopussa kysytään sama kysymys, kirjoitetaan vastaukset kysymykseen ja analysoidaan erot tai yhtäläisyydet.</p>

15 min

T4 Suunnittele työvuoroviikko

1	<p>Tämän tehtävän tarkoituksena on suunnitella viikon työaika ja täyttää lomake. Opiskelijoiden on suunniteltava päivittäisiä toimintoja kriittisesti. Monille tehtäville on niukasti aikaa. Miten se otetaan huomioon ja miten hyödynnetään työaika näin, että kuitenkin osoitetaan asiakkaalle myötätuntoa</p> <p>Kesto: 15 min</p> <p>Menetelmä: Tämä toiminta voidaan tehdä luokahuoneessa yksittäin tai ryhmissä. Se voidaan päivittää kurssin verkkoalustalle. Ja jokaisen osallistujan on täytettävä viikon työvuorotaulukko ja ymmärrettävä, onko päivä liian kiireinen ottamaan huomioon myötätuntoon liittyvät kysymykset tai onko jotakin keinoja suunnitella työpäivä näin, että voidaan säästää aikaa osoittamaan myötätuntoa asiakkaille.</p> <p>Materiaali: työvuorotaulukko</p>
---	---

T4

Suunnittele työvuoroviikko

2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aika myötätunnon osoittamisen esteenä tai sen lisäarvona 2. Ymmärtää, miten aikaa voidaan käyttää myötätuntoisesti
3	<p>Luokkahuone</p> <p>Vaihe 1 - Jokaiselle osallistujalle jaetaan viikoittainen työaikataulukko. Jokaisen pitää suunnitella ja täyttää taulukkoon työvuorossaan suoritettavat toiminnot (pesut, hygienia, ruokailut, viriketoiminta...). Aikaa on tähän tehtävään 10 minuuttia.</p> <p>Vaihe 2 - Sen jälkeen opiskelijat esittelevät ryhmälle, mitä tehtäviä he suunnittelivat ja paljonko aikaa siihen menisi. Ryhmä keskustelee aiheesta.</p> <p>Vaihe 3 - Keskustellaan kysymyksestä, onko olemassa tapoja suorittaa päivittäisiä toimia ottamalla huomioon asiakkaan itsenäisyyden, arvokkuuden ja myötätunnon?</p> <p>Vaihe 4 - anna joitain esimerkkejä siitä, miten asiakkaalle tarjotaan inhimillistä hoitoa ilman ajanhukkaa, kuten: sanoa hyvää huomenta, hyvää iltapäivää tai nähdään, kutsutaan ihmistä nimeltään ja varmistetaan, että hän tietävät nimesi, pyydetään lupaa auttaa, riisua ja tarjota hänelle palveluita, vaikka asiakas ei vastaa tai ymmärrä, ei kohdella asiakasta kuten vauvaa jne.</p> <p>Verkossa</p> <p>Vaihe 1 - Päivitä kurssialustalle viikon työvuorotaulukko, minkä osallistujat täyttävät itse kirjoittamalla päivittäiset toimet; tai saavat ne valita tai yhdistää vaihtoehtoja.</p> <p>Vaihe 2 - Ei ole oikeita tai väriä vastauksia, anna jokaiselle henkilölle aikaa täyttää viikkotaulukko. Tehtävän lopussa anna palautetta esim. kuvilla ja kuvauksilla toiminnoista, jotka eivät vie aikaa, mutta jotka voivat edistää arvokkuutta, autonomiaa ja myötätuntoa asiakkaita kohtaan.</p> <p>Vaihe 3 - avatkaa kuvauksessa mainittuja esimerkkejä ottaen huomioon T4L hankkeen haastattelutulokset ja havainnot raportissa IO1.</p>
4	<p>Harjoituksen lopussa osallistujien tulisi ymmärtää, kuinka he voivat ottaa aikaa tarvitsemiinsa tehtäviin, mutta suorittaa ne yhä inhimillisellä tavalla</p>

15 min

T5 Myötätunnon arvot

1	<p>Tunnista myötätuntoisen hoidon arvot.</p> <p>Kesto: 15 min / Menetelmä: Suoritetaan luokkatilassa</p> <p>Materiaali - T5 kortit</p>
2	<p>1. Tunnista myötätuntoisen hoidon arvot.</p>
3	<p>Vaihe 1 – Valmistele arvo-kortit T5 ja kirjoita jokaiseen yksi arvo: hyvä; huolestunut; hellä; empaattinen; lämmin; ystävällinen; rakastava; suvaitsevainen; tunnepitoinen; kärsivällinen; hoitava; tukeva; herkkä; rohkaiseva; hyödyllinen; hyväksyvä (ei tuomitse); arvostava; ymmärtäväinen; sympaattinen; epäitsekkäs; lohduttava; lievittävä; rauhoittava; vahvistava; rauhallinen; kunnioittava; avoin; tarkkaavainen.</p> <p>Vaihe 2 – Jaa osallistujat kahteen ryhmään.</p> <p>Vaihe 3 – Jaa arvo-kortit kahdelle ryhmälle.</p> <p>Vaihe 4 – Anna ryhmille 5 minuuttia asettaa arvot tärkeysjärjestykseen.</p> <p>Vaihe 5 – kaikki arvot ovat tärkeitä. Tehtävän tarkoitus on selvittää osallistujille, mitä myötätunnon arvot ovat.</p>
4	<p>Tehtävän jälkeen opiskelijoiden pitää tunnistaa myötätunnon arvoja.</p>

10 min

T6 Myötätuntoisen hoivatyöntekijän osaaminen

1	<p>Tunnista hoivatyöntekijän taidot.</p> <p>Kesto: 10 min</p> <p>Menetelmä: Tämä harjoitus suoritetaan verkkoalustalla.</p> <p>Tehtävä voidaan myös toteuttaa luokkatilassa, ja silloin kopioidaan jokaiselle osallistujalle tehtävän kuvaus.</p> <p>Materiaali – Tehtävät jokaiselle osallistujalla.</p>
---	---

T6

Myötätuntoisen hoivatyöntekijän osaaminen

2

1. Tunnistaa hoitotyöntekijän taidot.

3

Lähiopetuksessa

Vaihe 1 – toimita tämän asiakirjan liitteenä oleva lomake opiskelijoille (Huomio: lomakkeessa näkyviä numeroita ei kopioida osallistujille, heidän pitää laittaa numerot itse)

Verkossa

Vaihe 2 – päivitä kurssialustalle taulukko, jossa osallistujat voivat laittaa taitonsa oikeaan järjestykseen.

Vaihe 3 – Keskustelkaa ryhmän vastauksista ja selvittäkää, mitä osallistujat pitävät tärkeämpänä ja mitä ei.

Vaihe 4 – Harjoituksen tarkoituksena on selvittää hoitajan taidot ja peilata niitä heidän kokemuksiinsa ja tunteisiinsa. Tuloksena kaikki taidot ovat asiakkaan ja hoitajan kannalta tärkeitä, ja ne riippuvat viimeistään asiakkaan tarpeista ja tilanteesta.

Myötätuntoisen hoitajan taidot

- Kunnioita asiakasta, hänen perhettään ja hänelle tärkeitä ihmisiä.
- Välitä tiedot sinulle asiakkaallesi ymmärrettävällä tavalla.
- Viesti fyysisistä, sosiaalisesta jne. tuloksista ajoissa ja järkevällä tavalla.
- Kohtele kaikkia ihmisinä, ei sairaana tai työkyvyttömänä.
- Kuuntele häntä tarkkaan.
- Ota hänet aina huomioon hoitopäätöksissään.
- Ansaitse luottamus.
- Mieti, mitä vammaisuus käytännössä tarkoittaa asiakkaalle itselleen, hänen perheelleen ja hänelle tärkeille ihmisille.
- Keskustele kysymyksistä miellyttävästi, emotionaalisesti, psykologisesti.
- Ilmaise tilanteessa herkkyyttä, huolenpitoa ja myötätuntoa.
- Vietä hänen kanssa aikaa.
- Näe vaivaa ymmärtääksesi hänen emotionaaliset tarpeet.
- Valaa toivoa, vaikka uutiset eivät olisi parhaat.
- Osoittaa ymmärrystä hänen uskonnollisista ja kulttuurisista vakaumuksistaan.

4

Ymmärtää, millaisia taitoja asiakkaat toivovat hoitotyöntekijältä.

10 min

T7 Hyvät sanat ja huonot sanat

1	<p>Aktiviteetti hiekkapaperi- ja puuvillapalojen kanssa. Osallistujien on sanottava toisilleen asioita, jokaisella on puuvilla ja hiekkapaperi ja näytetään toisille, jos heidän käyttämänsä sanat ovat puuvillaa tai hiekkapaperia. Hyvin sanottu tai väärin käsitelty</p> <p>Menetelmät: Jokainen osallistuja saa palan puuvillaa ja hiekkapaperin. Ohjaaja kirjoittaa korteille osallistujille "positiivisia" ja "kielteisiä" sanoja, jotka liittyvät vanhustyöhön. Kortit sekoitetaan ja jaetaan ryhmille. Ryhmän jäsenen ottaa kortin ja näyttää sen toiselle. Toisen pitää arvioida, onko hänen mielestään sana "hyvä" vai "paha", jos se on hyvä, hän antaa puuvillan osallistujan käteen, jos se on huono, hän saa hiekkapaperin.</p> <p>Materiaali: Hiekkapaperi ja puuvilla, tai kortit, johon on kirjoitettu ne sanat.</p>
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osallistujien tulee ymmärtää, että jokainen henkilö on herkkä erilaisille sanoille. 2. Analysoida myötätuntoista viestintää.
3	<p>Vaihe 1 – Jaa osallistujille puuvillapaloja ja hiekkapaperia.</p> <p>Vaihe 2 – Jaa ryhmille sanoja (esim. rakkaus, ymmärrys, vanha jne.)</p> <p>Vaihe 3 – Kerro osallistujille tehtävä. Heidän pitää sekoittaa sanat, nostaa kortti, kävellä toisen osallistujan luo ja näyttää kortti hänelle.</p> <p>Vaihe 4 – Jokainen, jolle sana näytetään, valitsee joko puuvillan tai hiekkapaperin ja antaa sen sanan näyttäjälle.</p>
4	<p>Osallistujien odotetaan pohtivan sanoja, joita käytetään hoidettaessa ihmisiä ja töissä muita tiimiläisten kanssa. Joillekin hyvin yksinkertaiset sanat voivat vahingoittaa.</p>

10 min

T8 Aivoriihi

1	<p>Tässä tehtävässä keskustellaan osallistujien kanssa myötätuntoisen hoidon eduista ja haasteista. Opettaja moderoi keskustelua erityisten aiheiden avulla.</p> <p>Menetelmä: Aivoriihi</p> <p>Materiaali: PP-esitys, jossa on kysymykset</p>
---	--

T8 Aivoriihi		10 min
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tunnistaa myötätuntoisen hoidon merkitystä. 2. Tunnistaa myötätuntoisen hoidon toteuttamisen haasteita ja keksiä niihin ratkaisuja. 	
3	<p>Vaihe 1 – Opettaja pyytää opiskelijoita vastaamaan seuraaviin kysymyksiin: Mikä estää itseluottamusta? Onko ymmärrettävää, että elämäkokemukseni aiheuttavat huolenaiheita ja pelkoja? Mitä haasteita näen myötätuntoisessa hoidossa? Mitä voin tehdä myötätuntoisemman hoidon tarjoamiseksi? Mikä voi auttaa minua ylläpitämään myötätuntoista hoitoa käytännössä?</p> <p>Vaihe 2 – Opettaja tekee yhteenvedon jokaisen kysymyksen vastauksista. Opiskelijat pohdiskelevat päivittäistä käyttäytymistä niiden kysymysten valossa.</p>	
4	Tunnista päivittäinen ja automatisoitunut käyttäytyminen, joka ei ole myötätuntoista, ja tapoja muuttaa sitä.	
T9 Myötätuntoinen käytös		10 min
1	<p>Osallistujat jaetaan ryhmiin ja jokainen ryhmä saa täytettäväksi lomakkeen. Lomakkeessa on kuvattu eri tilanteita. Ryhmän pitää keksiä, mikä olisi sopiva käyttäytymismalli asiakkaan, hoitajan ja organisaation tasolla.</p> <p>Kesto: 10 min / Menetelmä: täytetään lomake</p> <p>Materiaali: Lomake jokaiselle ryhmälle</p>	
2	Ymmärtää myötätuntoisen käyttäytymisen kanavat ja niihin liittyvät esteet.	

Vaihe 1. Jaa osallistujat ryhmiin. Ota huomioon, että esimerkiksi samassa harjoituspaikassa työskentelevät on eri ryhmissä.

Vaihe 2. Jaa jokaiselle ryhmälle tehtävälomake.

Vaihe 3. Ryhmät täyttävät lomakkeen ja esittelevät tulokset toisille ryhmille.

3

ODOTETTU TULOS:	KÄYTKSENI SAAVUTTAAKSENI ODOTETUN TULOKSEN:	ORGANISAATION KÄYTÖS SAAVUTTAAKSEEN ODOTETUN TULOKSEN:	ASIAKKAAN KÄYTÖS SAAVUTTAAKSEEN ODOTETUN TULOKSEN:
Asiakkaan tarkoitus on tarjota tietoa, joka auttaa työntekijöitä ymmärtämään ja toimimaan hänen tarpeidensa mukaan			
Kuuntelet tietoja, jotka saattavat vaarantaa henkilön turvallisuuden ja yksityisyyden			
Asiakkaat voivat jakaa huolensa heille tarjotuista tiedoista ja palveluista.			
Asiakkaiden hoitotarpeet tunnustetaan, mutta he ymmärtävät, että toisilla voi olla kiireellisempi hoitotarve ja siksi heidän on odotettava hoitajan tukea.			
Asiakkaat voivat vapaasti kysyä palveluista, ilmaista tarpeitaan ja tehdä halutessaan suosituksia ja valituksia.			

4

Ymmärrys siitä, että myötätunto ei ole henkilökohtainen asia, vaan että organisaation ja kaikkien hoitotahojen on toimittavan sen periaatteen mukaan.

10 min

T10 Mitä tekisin?

1	<p>Harjoituksessa luodaan ja esitetään pareittain erilaisia tilanteita. Muut osallistujat arvioivat, onko siellä myötätuntoa, ja jos ei ole, miten olisi mahdollista muuttaa tilannetta sopivammaksi.</p> <p>Menetelmä: Eri skenaariot.</p> <p>Materiaali: Osallistujille jaetaan skenaariot T4 monisteilla.</p>
2	<p>Ymmärtää, millaisia käyttäytymismalleja käytetään arkielämässä ja mitä ei pidetä myötätunnon puutteena.</p>
3	<p>Vaihe 1 - Pyydä kahta osallistujaa (kerrallaan) tulkitsemaan yksi liitteen skenaarioista</p> <p>Vaihe 2 - Kaksi osallistujaa esittävät skenaarion ja muut opiskelijat kertovat sen jälkeen, mitä he ajattelivat hoidon tarjoamisesta, oliko se myötätuntoinen vai ei.</p> <p>Vaihe 3 - ohjaaja esittää joitain kysymyksiä, jos opiskelijat eivät keskustele vapaaehtoisesti: Mitä mieltä olette jokaisesta tilanteesta? Tekisivätkö he samoin? Jos ei, miten he tekisivät sen?</p>
4	<p>Ymmärtää, että pienillä eleillä voi olla paljon painoa ja että ne voivat luoda tapoja, jotka eivät ole myötätuntoisia.</p>

10 min

T11 Mitä minä haluaisin (kirje)

1	<p>Luo asukkaan henkilökuva (ikäntyneiden henkilöiden erityistilanteet), jokaisella osallistujalla on tapaus ja hän määrittelee, minkä tyyppistä hoitajaa asukas tarvitsisi. Anna esimerkkejä: asiakkaat, jotka kysyvät kysymyksiä, pyytävät selvennystä ja ilmoittavat huolenaiheistaan, saavat lisätietoja ja tukea hoitajiltaan.</p> <p>Menetelmä: Opiskelijat suunnittelevat (oma)hoitajan mallin kyseiselle asukkaalle.</p> <p>Materiaali: Paperiarkki henkilökuvauksella tai ryhmille valkoiset arkit.</p>
2	<p>Hoivatyöntekijän havaintokyvyn kehittäminen.</p>
3	<p>Vaihe 1 - opettaja jakaa osallistujat ryhmiin.</p> <p>Vaihe 2 - voit pyytää kutakin ryhmää profiloimaan kuvaamaan ikääntyvää asukasta, kenestä he huolehtivat.</p> <p>Vaihe 3 - opiskelijat kuvaavat ikääntyvän asukkaan profiili ja sen jälkeen hoitajan profiili kyseiselle henkilölle.</p> <p>Vaihe 4 - ryhmä keskustele profiileista.</p>
4	<p>Havaitkaa, minkälaisia te olette vanhustyöntekijänä ja millaisina hoitajan pitäisi olla.</p>

M3. OPPIMISKOKONAISUUDEN ARVIOINTI

Tehtävä (10 min):

Anna osallistujille 3 eriväristä post-it lappua: punainen, keltainen ja vihreä

Jokainen osallistuja kirjoittaa eri värikoodiin seuraavat vastaukset:

- vihreä: mikä toimi hyvin koulutuksen aikana, mitä hän oppi, mitä hän sai
- keltainen: mitä voitaisiin parantaa
- punainen: mikä epäonnistui

Kaikki post-it kootaan sitten fläppitaululle ja keskustellaan tuloksista. Ohjaaja vetää keskustelua.

Tietovisa (10 min):

1. Myötätuntoinen hoito on tärkeä koska:

- Lisääntynyt huoli, miten sairaaloiden tarjoama hoito vastaa laatuvaatimuksia;
- Lisääntynyt tietoisuus siitä, mikä hoitoprosessissa vaikuttaa ihmisiin ja heidän kokemuksiinsa;
- Sosiaali- ja terveyshuollon tukipalveluja yritetään tuotteistaa;
- Kaikki edelliset vastaukset.**

2. Lue seuraavat väitteet ja päätä, mitkä ovat totta, mitkä väriä:

a) Myötätunto ei ole olennainen arvo käsiteltäessä yksilöllistä hoitoa, koska se asettaa kyseenalaiseksi asiakkaan kunnioituksen ja arvokkuuden.

OIKEIN Väärin

b) Myötätuntoisen hoidon määrite polveutuu empatiaan.

OIKEIN Väärin

c) Yksi myötätuntoisen hoidon piirteistä on asiakkaiden ja heidän lähiomaisten kunnioittaminen helpottaakseen heidän osallistumista hoitopäätöksien tekemisessä.

OIKEIN Väärin

d) Asiakkaan motivaation tukeminen ei ole myötätuntoisen hoidon tapauksessa tarpeellinen taito.

OIKEIN Väärin

a) Uusiaterveydenalantyöntekijöitärekrytointiprosessissa organisaation pitää ottaa huomioon myös palkattavien työntekijöiden luonne.

OIKEIN Väärin

3. Valitse 3 ominaisuutta, mitkä ovat mielestäsi tärkeitä myötätuntoisessa hoidossa:

- Tunneherkkyys**
- Lennokkuus
- Sitoutuminen
- Tuomitseminen
- Perheympäristö**
- Motivaatio
- Toleranssi
- Empatia, eläytyminen**
- Älykkyys

Oikeat vastaukset ovat lihavoituna

A close-up photograph of two hands shaking, symbolizing agreement or support. The hands are positioned horizontally across the middle of the frame. The background is a solid, muted green color. A vertical light green bar is on the left side, containing the text 'M.4'.

M.4

Ihmisarvon kunnioittaminen

Ihmisarvon kunnioittaminen

Termi "arvokkuus" on johdettu latinan kielestä "dignus", joka tarkoittaa arvokasta (Mairis, 1994), ja Oxford English Dictionary (2002) määrittelyn mukaan "kunnian tai kunnioituksen arvoisen tila tai laatu" ja (laajempaan) itsekunnioitus. Ihmisarvo hoiva- ja hoitosuhteessa merkitsee siis kaikenlaista hoivaa ja hoitoa, joka tukee ja edistää eikä vaaranna ihmisen itsetuntoa.²

Moduuli #4	Ihmisarvon kunnioittaminen 3h
Sisältö	<ul style="list-style-type: none">• Ihmisarvon määrittely.• Ymmärryksen lisääminen siitä, kuinka ihmisarvo taataan hoitotyössä.• Ymmärryksen lisääminen siitä, kuinka ihmisarvon toteutumista voidaan edistää jokapäiväisessä työssä.
Oppimistulokset	<ul style="list-style-type: none">• Ymmärtää, mitä on ihmisarvo ja miten sitä voidaan kunnioittaa ja edistää erilaisissa hoitotilanteissa.
	https://www.tender4life-project.org/b-learning-course.html

² Kinnear, D., Williams, V., & Victor, C. (2014). The meaning of dignified care: an exploration of health and social care professionals' perspectives working with older people. BMC research notes, 7, 854. doi:10.1186/1756-0500-7-854 <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4289061/> | Clark J. (2010) Defining the concept of dignity and developing a model to promote its use in practice. Nursing Times; 106: 20, <https://www.nursingtimes.net/clinical-archive/patient-experience/defining-the-concept-of-dignity-and-developing-a-model-to-promote-its-use-in-practice/5015026.article> | Nordenfelt L. The varieties of dignity. Health Care Anal. 2004;12(2):69–81. doi: 10.1023/ B:HCAN.0000041183.78435.4b | SCIE, Dignity in care, 2013 <https://www.scie.org.uk/publications/guides/guide15/selectedresearch/> | Skills for Care, Common Core Principles: Dignity <https://ccpdignity.co.uk/> | Van Gennip, I. E., W. Pasman, H. R., Oosterveld-Vlug, M. G., Willems, D. L., & Onwuteaka-Philipsen, B. D. (2014). How dementia affects personal dignity: A qualitative study on the perspective of individuals with mild to moderate dementia. Journals of Gerontology Series B: Psychological Sciences and Social Sciences, 71(3), 491–501. <https://academic.oup.com/psychsocgerontology/article/71/3/491/2605098> | Edlund M, Lindwall L, von Post I, Lindström UÅ. Concept determination of human dignity. Nurs Ethics. 2013 Dec;20(8):851–60. doi: 10.1177/0969733013487193. Epub 2013 Jun 27. PubMed PMID: 23812559. | Gallagher A. The respectful nurse. Nurs Ethics 2007; 14: 360–371. | Papastavrou E, Efsthathiou G, Andreou C. Nursing students' perceptions of patient dignity. Nurs Ethics. 2016 Feb;23(1):92–103. Doi 10.1177/0969733014557136. Epub 2014 Dec 10. PubMed PMID: 2550509

TUNTISUUNNITELMA

Intro

Ohjaajan ja osallistujien esittely >

25 min

Lämmittelytehtävä, jään murtaminen, jonka aikana osallistujat ymmärtävät, miksi kannattaa liikkua ja pitää hauskaa. Tehtävän tavoitteena on luoda osallistujille mahdollisuus tutustua toisiinsa paremmin.

Materiaalit: Paperi ja kirjoitusväline jokaiselle osallistujalle, Teippi

Tehtävä 1

Mitä ihmisarvo tarkoittaa? >

30 min

Harjoituksen tavoitteena on auttaa opiskelijoita ymmärtämään, mitä ihmisarvo käytännössä tarkoittaa omakohtaisista kokemuksista liikkeelle lähtien.

Materiaalit: Käsikirjoituksen kopio, Paperi ja kynä jokaiselle

Tehtävä 2

Mihin minä sijoitun? >

30 min

Tämä harjoitus on tarkoitus toteuttaa lähiopetuksena, mutta sen voi tehdä myös verkon välityksellä. Harjoituksen tavoitteena on tukea opiskelijoita pohtimaan omia kokemuksiaan ihmisarvoon liittyen. Samalla harjoituksen tarkoituksena on luoda empatiaa johtamalla osallistujat miettimään tilanteita, joissa heidän arvokkuuttaan ei kunnioitettu.

Materiaalit: Fraasien lista (ohjaajalle), Kaksi merkkiä—"Aivan samaa mieltä" and "Aivan eri mieltä", Teippi

Tehtävä 3

Ihmisarvon kuvaaminen >

30 min

Harjoituksen tavoitteena on auttaa opiskelijoita tunnistamaan sellaista omassa jokapäiväisessä työssä esiintyvää käyttäytymistä, joka voi uhata asiakkaiden ihmisarvoa sekä sitä kautta muuttaa omaa käyttäytymistään.

Materiaalit: Ei mitään

Oppimiskokonaisuuden arviointi

> Paperi ja kynät

10 min

Oppimistulosten arviointi

> Tietovisa

10 min

Lämmittelytehtävä

1	Lämmittelytehtävä, jään murtaminen, jonka aikana osallistujat ymmärtävät, miksi kannattaa liikkua ja pitää hauskaa. Kesto 25 min
2	Tehtävän tavoitteena on luoda osallistujille mahdollisuus tutustua toisiinsa paremmin.
3	Ohjaaja antaa jokaiselle osallistujalle paperiarkin, jossa on neljään osaan jaettu ympyrä. Jokainen osa edustaa tiettyä ominaisuutta (intohimoni on – mitä en voi sietää – mitä muut ihmiset sanovat minusta – yksi piirteistäni). Osallistujien tehtävänä on täyttää ympyrä. Sen jälkeen paperi kiinnitetään teipillä paitaan. Osallistujat kävelevät luokkatilassa ja lukevat, mitä muut osallistujat ovat kirjoittaneet. Pyydä osallistujia selittämään, mitä heillä on yhteistä.
4	Osallistujat huomaavat, että heillä on yhteinen kokemus jonkun hoitamisesta.

T1 Mitä ihmisarvo tarkoittaa

1	Harjoituksen tavoitteena on auttaa opiskelijoita ymmärtämään, mitä ihmisarvo käytännössä tarkoittaa omakohtaisista kokemuksista liikkeelle lähtien. Kesto: 30 min. keskusteluun
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ymmärtää, mitä ihmisarvolla käytännössä tarkoitetaan 2. Saavuttaa yhteisymmärrys ihmisarvon käsitteestä
3	<p>Vaihe 1 Esittele opiskelijoille seuraava tilanne: "Iäkäs vanhempasi on viety hoitoon, koska hän sairastaa dementiaa ja hänelle on tehty leikkausoperaatio murtuneen reisiluun vuoksi. On hänen ensimmäinen päivänsä hoitopaikassa, ja vieraillet hänen luonaan. Istuudut tuolille hänen viereensä ja tarkastelet mitä ympärilläsi tapahtuu. Mitä sellaista havaitset, että uskot vanhempasi saavan ihmisarvoista kohtelua tässä paikassa?"</p> <p>Vaihe 2 Pyydä opiskelijoita kirjaamaan itsenäisesti niitä asioita, joita hän voisi tilanteessa havaita, ja jotka vahvistaisivat luottamuksen tunnetta oman vanhemman ihmisarvoiseen kohteluun. Anna tähän aikaa viisi minuuttia.</p> <p>Vaihe 3 Pyydä opiskelijoita keskustelemaan keskenään siitä, mitä juuri kirjoittivat. Tue keskustelua nostamalla esiin käytännön esimerkkejä ihmisarvon kunnioituksesta. Nämä voidaan kirjoittaa esim. fläppitululle. Joitain esimerkkejä:</p>

T1 Mitä ihmisarvo tarkoittaa

3	<ul style="list-style-type: none"> - Asiakasta ei puhutella / hänelle ei puhuta - Asiakasta ei huomioida - Asiakkaalla on riittävästi yksityisyyttä / oma yksityinen tila - Asiakkaalta kysytään, miten hän haluaa itseään puhuteltavan jne. <p>Antaessasi palautetta tästä harjoituksesta, voit painottaa sitä, että kaikessa toiminnassa tulee tunnistaa ikääntynyt henkilö yksilönä (eli henkilönä, jolla on oma erityinen identiteetti).</p> <p>Lisäksi voit keskustella ryhmän kanssa siitä, kuinka jokainen työntekijä voi vaikuttaa tähän käyttäytymiseen ja että heillä on mahdollisuus muokata asenteita, joilla ihmisarvoa voidaan edistää.</p> <p>Vaihe 4 Jätä keskustelun tuotokset fläpille siirtyessäsi seuraaviin harjoituksiin ja palaa niihin aina tarvittaessa.</p> <p>[Harjoitus muokattu lähteestä: 'With Respect' - Dignity in Residential care training materials https://www.dignityincare.org.uk/Resources/Type/With-Respect-Dignity-in-Residential-care-training-materials/]</p>
4	<p>Tämän harjoituksen tavoitteena on ymmärtää osiassa kuvattujen ihmisarvoon liittyvien abstraktien käsitteiden merkitys käytännön tasolla. Se on myös keino saada käytännön esimerkkejä ihmisarvon kunnioituksesta suoraan opiskelijoiden keskuudesta. Tämän harjoituksen tavoitteena on ymmärtää osiassa kuvattujen ihmisarvoon liittyvien abstraktien käsitteiden merkitys käytännön tasolla. Se on myös keino saada käytännön esimerkkejä ihmisarvon kunnioituksesta suoraan opiskelijoiden keskuudesta.</p>
<h2>T2 Mihin minä sijoitun?</h2>	
1	<p>Harjoituksen tavoitteena on tukea opiskelijoita pohtimaan omia kokemuksiaan ihmisarvoon liittyen.</p>
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pohdinta siitä, mitä ihmisarvo kullekin merkitsee 2. Ihmisarvon tekeminen henkilökohtaiseksi kokemukseksi
3	<p>Vaihe 1 Ohjaaja asettaa huoneen vastakkaisille puolille kyltit "Vahvasti samaa mieltä" ja "Vahvasti eri mieltä", joiden avulla opiskelijat muodostavat hetken päästä "jatkumon".</p> <p>Vaihe 2 Ohjaaja lukee ääneen alla lueteltuja toteamuksia ihmisarvoon liittyen ja pyytää opiskelijoita asettumaan edellä kuvattuun jatkumoon. Kun osallistujat ovat asettuneet mielipidettään vastaavaan paikkaan, ohjaaja kysyy vähintään yhdeltä opiskelijalta perustelua oman paikkansa valintaan.</p> <p>Huomioi, että toteamukset tulee lukea siinä järjestyksessä kuin ne on tähän listattu, sillä ne etenevät yleiseltä tasolta henkilökohtaisemmalle tasolle. Tarkoituksena on, että vähitellen opiskelijat siirtyvät yleisistä toteamuksista kohti henkilökohtaisia toteamuksia ihmisarvon kunnioitukseen liittyvässä käyttäytymisessä (tai sen</p>

T2 Mihin minä sijoitun?

3	<p>puuttumisessa) ja sitä kautta empatian tunteen kasvuun ajatellessaan itseään tilanteessa, jossa ovat tulleet kohdelluiksi ilman ihmisarvon kunnioitusta.</p> <p>Vaihe 3 Lue ääneen seuraavat toteamukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uskon, että kaikkien ihmisarvoa tulee kunnioittaa riippumatta heidän yhteiskunnallisesta asemasta, rodusta, uskonnosta, käyttäytymisestä, uskomuksista tai iästä - Uskon, että kun "kunnioitamme muiden ihmisarvoa, voimistamme samalla omaa ihmisarvoamme" - Uskon, että joskus on vaikeaa kohdella toisia heidän ihmisarvoaan kunnioittaen - Olen nähnyt tilanteita, joissa muita on kohdeltu heidän ihmisarvoaan kunnioittamatta - Olen aina kohdellut muita heidän ihmisarvoaan kunnioittaen - Uskon, että kukaan ei voi viedä minulta omaa ihmisarvoani - Oma ihmisarvoani on kunnioitettu kaikissa tilanteissa - Olen henkilökohtaisesti kokenut tullessi kohdelluksi niin, ettei ihmisarvoani ole kunnioitettu <p>Vaihe 4 Ohjaaja voi jatkaa harjoitusta esittämällä seuraavia kysymyksiä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mihin kysymyksiin oli helpointa ja vaikeinta vastata? Miksi? - Mitä olet oppinut ihmisarvon käsitteestä? Mitä olet oppinut itsestäsi? - Muita ajatuksia ja kommentteja? <p>Ohjaaja voi antaa palautetta harjoituksesta muistuttaen, että yleisesti ottaen helposti myönnämme ihmisarvon kuuluvan kaikille, mutta kuitenkin käytännössä ei ole aina helppoa ja itsestään selvää kohdella tai tulla kohdelluksi ihmisarvoa kunnioittaen. Voidaan pohtia, miksi näin tapahtuu. Mitkä tekijät estävät meitä kohtelemasta toista ilman, että hänen ihmisarvoaan kunnioitetaan?</p> <p>[Harjoitus muokattu lähteestä: Teaching dignity https://globaldignity.org/teaching-dignity/teaching-tools/]</p>
4	<p>Tämän harjoituksen tavoitteena on kasvattaa tietoisuutta siitä, että jossain elämämme tai työhistoriamme vaiheessa olemme voineet loukata toisen henkilön ihmisarvoa, vaikka periaatteessa kuitenkin olemmekin sitä mieltä, että ihmisarvon kunnioittaminen on tärkeää. Saman aikaisesti harjoituksella vahvistetaan empatian tunnetta johdattamalla opiskelijat pohtimaan tilanteita, joissa heidän omaa ihmisarvoaan ei ole kunnioitettu.</p>

T2 Ihmisarvon kuvaaminen

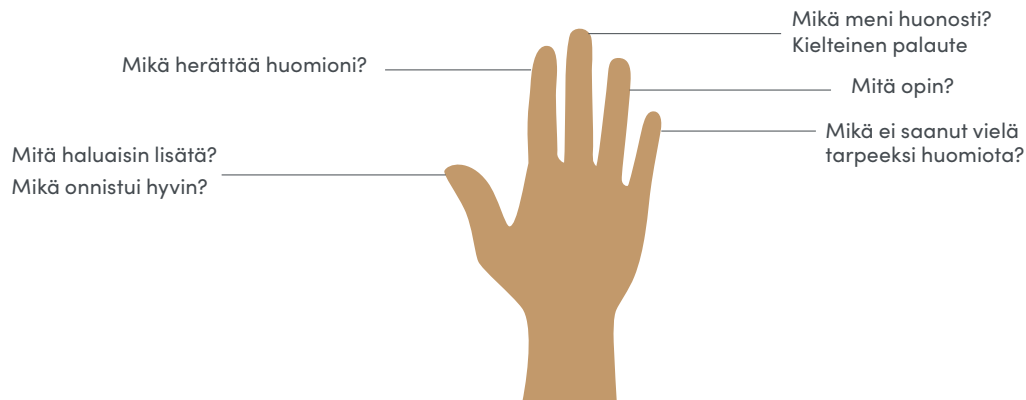
1	<p>Harjoituksen tavoitteena on auttaa opiskelijoita tunnistamaan sellaista omassa jokapäiväisessä työssä esiintyvää käyttäytymistä, joka voi uhata asiakkaiden ihmisarvoa sekä sitä kautta muuttaa omaa käyttäytymistään.</p>
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ymmärtää, millainen käyttäytyminen hoitotilanteissa on ihmisarvoa alentavaa. 2. Keskustella ja vaikuttaa käyttäytymisen muutokseen.
3	<p>Vaihe 1 Opiskelijat toimivat pareittain, ja heitä pyydetään pohtimaan hoitotilannetta, jossa asiakkaan ihmisarvon mukainen kohtelu on uhattuna.</p> <p>Vaihe 2 Ohjaaja laskee viidestä yhteen, minkä jälkeen parit, kaikki samaan aikaan, esittävät nonverbaalisti tilannetta, josta he juuri keskustelivat. He muodostavat ns. eläviä patsaita, jotka viestittävät tunteita, ajatuksia ja mielipiteitä. Tämä tulee tehdä nopeasti, ilman etukäteistä valmistautumista. Seuraavaksi pareja pyydetään vuorotellen astumaan huoneen keskelle ja esittämään sama uudelleen muille.</p> <p>Vaihe 3 Ohjaaja pyytää ryhmää tulkitsemaan esityksiä: mitä he näkevät? Näkevätkö kaikki saman asian? Kehon kielen eri tulkintoja käydään läpi. Millaiset ajatukset, tunteet ja taustatekijät liittyvät toimintaan? Miten tilanteen voi muuttaa sellaiseksi, että asiakkaan ihmisarvo tulee kunnioitetuksi? Tämä muutos esitetään seuraavaksi.</p> <p>3. vaiheen voi toistaa useana eri tilanteena, aikataulusta riippuen.</p> <p>[Harjoitus perustuu lähteeseen Image Theatre technique from A. Boal]</p>
4	<p>Tämän harjoituksen tavoitteena on tunnistaa sellaisia toimintatapoja, jotka mahdollisesti uhkaavat hoitotilanteissa asiakkaiden ihmisarvoa, keskustella niistä sekä etsiä keinoja muuttaa nämä toimintatavat sellaisiksi, jotka turvaavat iäkkäiden henkilöiden ihmisarvon.</p>

M4. OPPIMISKOKONAISUUDEN ARVIOINTI

Viiden sormen arviointi (10 min):

Pyydä osallistujia piirtämään kätensä muoto paperiarkille ja täyttämään se seuraavien ohjeiden mukaisesti:

Tietovisa (10 min):

- Ihmisarvon käsite liittyy
 - arvokkuuteen ja kunnioitukseen**
 - terveyteen
- Ihmisoikeudet
 - on käsite, jolla ei ole erityistä käytännön merkitystä
 - on suojeltu sitovilla laillisilla instrumenteilla**
- Luottamuksen ylläpitäminen tarkoittaa, että:
 - ikäntyneillä henkilöillä tulee olla yksityiset säilytystilat henkilökohtaiselle omaisuudelle.**
 - asiakkaita koskevaa tietoa voi jakaa vapaasti, kunhan se tapahtuu vain heidän perhepiirissään.
- Iäkkäillä henkilöillä on samat oikeudet kuin muillakin.
 - Oikein**
 - Väärin
- "Säädylisyyden" käsite on:
 - samanlainen kaikille yksilöille
 - henkilökohtainen ja kulttuurisidonnainen**
- Psykologinen loukkaus on yksi iäkkäiden henkilöiden loukkaamisen muodoista.
 - Oikein**
 - Väärin
- Sillä, miten hoitohenkilöstö kohtaa asiakkaan
 - ei ole vaikutusta asiakkaan omanarvon tunteeseen
 - on suuri yhteys asiakkaan positiivisen tai negatiivisen omanarvon tunteen muodostumiseen**

Le risposte corrette sono in grassetto

M.5

Yksityisyys

Yksityisyys

Yksityisyys on perusihmisoikeus ja kuuluu ihmisen perustarpeisiin. Yksityisyys on käsitteenä moniulotteinen ja abstrakti. Sille ei ole universaalista määritelmää. Se on kulttuurisidonnainen ilmiö ja eri henkilöt kokevat sen eri tavoin. Yksityisyys voidaan jakaa neljään ulottuvuuteen, joita ovat fyysinen, psyykinen, sosiaalinen sekä tiedollinen yksityisyys. Kayaalp (2018) määrittelee sen myös oikeudeksi ylläpitää itseään koskevia henkilökohtaisia tietoja.

Moduuli #5	Yksityisyys	3h
Sisältö	<ul style="list-style-type: none">• Yksityisyyden määrittäminen• Yksityisyyden ulottuvuudet• Fyysinen yksityisyys• Fysiologinen yksityisyys• Sosiaalinen yksityisyys• Tiedollinen yksityisyys	
Oppimistulokset	<ul style="list-style-type: none">• Opiskelijat lisäävät tietouttaan yksityisyyden käsitteestä.• Opiskelija oppivat yksityisyyden moniulotteisuudesta, työkaluista ja keinoista, jotta ymmärtävät asiakkaan näkökulman ja tarpeet.• Opiskelijat pystyvät soveltamaan teoreettista tietoaan asiakkaan yksityisyyden tukemisessa.	
	https://www.tender4life-project.org/b-learning-course.html	

TUNTISUUNNITELMA

Intro

Johdatus >

15 min

osallistujat aloittavat aivoriihellä, jossa pohditaan seuraavia kysymyksiä:

- Mitä hoitotyöntekijöille ja asiakkaille on kerrottu yksityisyydestä?
- Syy ja tarve kunnioitukselle ja tunnustukselle hoitotyössä.

Tehtävä 1

Fyysinen yksityisyys >

15 min

Raahaa ja tiputa kysymykset auttavat opiskelijaa yhdistämään kaksi tai useamman elementin ja luomaan loogisia yhteyksiä visuaalisella tavalla.

Materiaalit: tulostetut, kuvat

Tehtävä 2

Psyykkinen yksityisyys >

10 min

Tämä tehtävä auttaa opiskelijaa ymmärtämään psyykkistä yksityisyyttä ja erottamaan tätä yksityisyyden muista ulottuvuuksista.

Materiaalit: tehtävä

Tehtävä 3

Tiedollinen yksityisyys >

30 min

Osallistujia pyydetään kirjoittamaan essee. Tekstissä, jonka opiskelijat laativat, on käytettävä avainsanoja, jotka laatija on määritellyt etukäteen.

Tehtävä 4

Annan tapaus >

15 min

Harjoituksen tehtävänä on, että osallistujat pohdiskelevat hoitomenetelmiä ja suojaavat samalla arkaluonteisia tietoja.

Tehtävä 5

Oman toiminnan arviointi >

15 min

Opiskelija reflektoi tilanteita omien kokemuksiansa pohjalta.

Materiaalit: Post-it laput 2eri väriä

Oppimiskokonaisuuden arviointi > Paperi ja kynä

10 min

Oppimistulosten arviointi > Tietovisa

10 min

T1 Fyysinen yksityisyys

1

Raahaa ja tiputa -kysymykset auttavat opiskelijaa yhdistämään kaksi tai useamman elementin ja luomaan loogisia yhteyksiä visuaalisella tavalla. Menetelmä: H5P raahaa ja tiputa kysymyksissä on monia yhdistelymahdollisuuksia (yksi yhteen, yksi moneen, monta yhteen ja monta moneen). Luo raahaa ja tiputa kysymyksiä käyttämällä tekstiä ja kuvia. Voidaan suorittaa myös luokahuoneessa ja tulostaa kuvat.

2

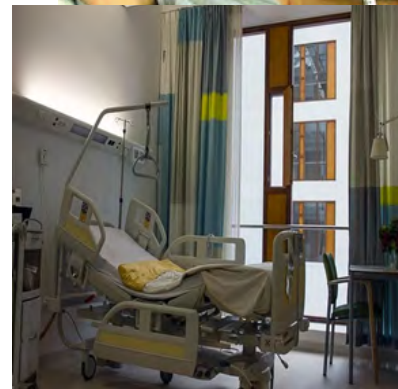
1. Mitä fyysinen yksityisyys tarkoittaa?
2. Miten tunnistaa fyysinen yksityisyys päivittäisissä toiminnoissa?
3. Miten muuttaa toimintaympäristöjä fyysisen yksityisyyden ratkaisemiseksi?

3

Vaihe 1 H5P kuvat. Luokahuoneessa: Tulostaa seuraavat (tai samanlaiset) kuvat. Pyydä osallistujia katsomaan niitä.

Vaihe 2 Seuraavaksi näet kuusi kuvaa. Katso kuvia ja keskustele muiden opiskelijoiden kanssa, missä kuvissa fyysinen yksityisyys on mahdollista. Missä kuvissa fyysinen yksityisyys EI ole mahdollista

Vaihe 3 Kuvaile miksi fyysinen yksityisyys EI ole mahdollista ja miten ongelman voisi ratkaista?

4

Mitä fyysinen yksityisyys tarkoittaa ja miten sen tunnistaa päivittäisissä toiminnoissa. Opitaan kuvailemaan fyysistä yksityisyyttä. Missä kuvissa fyysinen yksityisyys EI ole mahdollista ja miksi.

T2 Psyykkinen yksityisyys

1	Tämä tehtävä auttaa opiskelijaa ymmärtämään psyykkistä yksityisyyttä ja erottamaan tätä yksityisyyden muista ulottuvuuksista. / Menetelmä: H5P tai luokkahuoneessa
2	Opiskelija ymmärtää 1. Mitä yksityisyys on? 2. Mitä psyykkinen yksityisyys on?
3	H5P Täytä lauseet raahaamalla oikeat sanat oikeisiin paikkoihin. Vaihe 1 Ota selvää mitä psyykkinen yksityisyys tarkoittaa (PP diat 13-14) 1.Psyykkinen yksityisyys on _____ 2.Jokaisella on oikeus säännellä _____ 3.Henkistä koskemattomuutta voidaan loukata _____ Vaihe 2 Lue lauseet ja täydennä lauseet vetämällä sanat oikeisiin paikkoihin. A.hoitohenkilön kysymys asiakkaan intiimistä asiasta B.henkilön henkinen koskemattomuus C.mitä he jakavat muiden kanssa Vaihe 3 Keskustele näistä lauseista.
4	Ymmärtää mitä psyykkinen yksityisyys tarkoittaa ja miksi se on tärkeää.

Essee – tiedollinen yksityisyys

1	Osallistujia pyydetään kirjoittamaan essee. Tekstissä, jonka opiskelijat laativat, on käytettävä avainsanoja, jotka laatija on määritellyt etukäteen. H5P DEMO Kirjoita lyhyt teksti aiheesta millainen on mielestäsi hyvä lähihoitaja. "Kirjoita minimissään 100 merkkiä. Käytä niin paljon kuvaavia sanoja kuin pystyt. Tekstistäsi katsotaan lopuksi, josko olet käyttänyt opettajan valitsema sopivia kuvaavia sanoja. Minun mielestäni hyvä hoitotyöntekijä on sellainen joka...."
2	1. Mitä tiedollinen yksityisyys tarkoittaa? 2. Löytää ja ymmärtää Euroopan yleisen tietoturva-asetuksen säännöt (GDPR). 3. Tunnistaa tilanteet ja selittää säännöt jokapäiväisessä elämässä.
3	Vaihe 1 - Katsanto tiedolliseen yksityisyyteen (PP diat 16-17). Vaihe 2 - Kirjoita essee tiedollisesta yksityisyydestä. Käytä määriteltyjä avainsanoja. Käytä vähintään 100 merkkiä (30 minuuttia). Tekstistä, jonka opiskelijat laativat, etsitään avainsanat, jotka laatija on määritellyt etukäteen. Nämä monet vaihtoehdot tekevät tästä aika yksinkertaisesta lähestymistavasta joustavan tavan antaa palautetta. Tehtävän tekijä voi rajoittaa merkkien määrää, joka opiskelijoilla on käytössä kattaakseen aihealueen tärkeimmät asiat. Tällä tavoin voi kannustaa tekemään tietoisesti eroa tärkeiden faktojen ja vähemmän relevanttien yksityiskohtien välillä. Tehtäväntekijä pystyy myös antamaan sanallista palautetta eikä vain antamaan pisteitä avainsanojen löytymisestä. Esseeet voidaan lukea ja keskustella niistä ryhmän kanssa.
4	Mitä tiedollinen yksityisyys tarkoittaa ja miten sääntöjä käytetään jokapäiväisessä työssä.

T4 Annin tapaus

1	<p>Harjoituksen tehtävänä on, että osallistujat pohdiskelevat hoitomenetelmiä ja suojaavat samalla arkaluonteisia tietoja.</p> <p>H5P Case Annie (Hoitostrategiat ja arkaluonteisen tiedon suojaaminen)</p> <p>Annilla on paljon kysymyksiä ja hän miettii, kuka voi seurata hänen kodistaan kerättyä informaatiota.</p> <p>Metodi: verkossa tai lähiopetuksena</p> <p>Opiskelijat työskentelevät pareittain: Toinen on Anni ja toinen hoitotyöntekijä</p>
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mitä tarkoittaa arkaluonteinen tieto? 2. Hoitostrategiat ja arkaluonteisen tiedon suojaaminen 3. Arkaluonteisen tiedon kanssa työskentely jokapäiväisessä elämässä.
3	<p>Vaihe 1 Selvitetään, miten arkaluonteisen tiedon kanssa tulee menetellä. Mitä strategioita pitää noudattaa?</p> <p>Vaihe 2 Lue Annin kysymykset. Hän miettii, kuka seuraa hänen kotoaan kerättyä tietoa. Jos toteutetaan lähiopetuksena, Anni kysyy kysymykset.</p> <p>Annilla on paljon kysymyksiä ja hän miettii, kuka voi seurata hänen kodistaan kerättyä informaatiota.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Onko minulla oikeus sanoa, kuka voi seurata minun toimiani? 2) Puhuvatko he minusta? 3) Jos puhuvat, mitä he puhuvat minusta? 4) Mitä asioita he tarkkailevat? 5) Voinko sammuttaa laitteet, jos haluan? 6) Muistutetaanko minua siitä, että laitteet ovat päällä? <p>Vaihe 3 Vastaa Annin kysymyksiin ja huoliin, jotka löytyvät alhaalta. Jos toteutetaan lähiopetuksena, hoitotyöntekijä vastaa kysymyksiin ja huoliin.</p> <p>Henkilökohtaisen tiedon turvaamisen eettiset periaatteet ETENE periaatteet.</p> <p>Lähteet: ETENE 2010. Teknologia ja etiikka sosiaali- ja terveysalan hoidossa ja hoivassa. ETENE-julkaisuja 30. Yliopistopaino, Helsinki 2010.</p> <p>Euroopan unionin tietosuojaa-asetus GDPR Lähteet: https://edps.europa.eu/data-protection/our-work/subjects/health_en https://edps.europa.eu/data-protection/data-protection/reference-library/health-data-workplace_en</p>
4	<p>Hoitostrategioita, joita tarvitaan suojattaessa arkaluonteista tietoa.</p>

T5 Mitä yksityisyys tarkoittaa (opiskelijan itsearviointi)

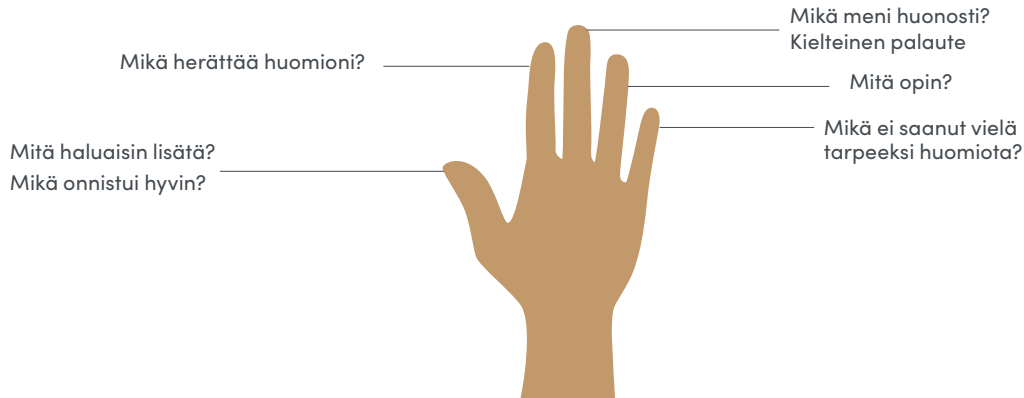
1	<p>Opiskelija reflektoi seuraavia tilanteita omien kokemuksensa pohjalta. Itsearviointin tulos liitetään Padlettiin. https://padlet.com/support/whatispadlet Menetelmä: Verkossa ja lähiopetuksena / Kesto: 15 min</p>
2	<p>Reflektoi seuraavia kysymyksiä: 1. Itsearviointi: mitä yksityisyys on? 2. Mitä henkilökohtainen tila tarkoittaa?</p>
3	<p>Opiskelijoille jaetaan erivärisiä post-it lappuja. He kirjoittavat vastauksia lappuihin.</p> <p>Vaihe 1 Henkilökohtaisen tilan tarkoitus. Millaisissa tilanteissa olet tuntenut, että joku henkilö olisi loukannut sinun henkilökohtaista tilaasi? Keltaiset post-it laput.</p> <p>Vaihe 2 Millaisia asioita sinun elämässäsi, kodissasi tai elämäntyyllisissäsi on, joista et haluaisi muiden ihmisten näkevän tai saavan tietää? Vihreät post-it laput.</p> <p>Vaihe 3 Kertaa tietoturvasäännöt: Analysoi vastauksesi näitä sääntöjä peilaten. Miten voit ratkaista nämä tilanteet? Minkälaisia suosituksia sinä haluaisit antaa hoitohenkilöstölle.</p>
4	<p>Ymmärtämään ja sisäistämään itsearviointimenetelmin yksityisyyden idea, tietoturvasäännöt ja miten työskennellä henkilökohtaisen tiedon kanssa.</p>

M5. OPPIMISKOKONAISUUDEN ARVIOINTI

Viiden sormen arviointi (10 min):

Pyydä osallistujia piirtämään kätensä muoto paperiarkille ja täyttämään se seuraavien ohjeiden mukaisesti:

Tietokilpailu (10 min): Mitä yksityisyys on?

- 1 Valitse väitteet, jotka mielestäsi kuvaavat sosiaalista yksityisyyttä:

A Sosiaalista yksityisyyttä voi toteuttaa niin, että henkilö voi tavata hänen tärkeitä sukulaisiaan tai ystäviä häiritsemättä muita ihmisiä.

B Sosiaalinen yksityisyys tarkoittaa, että henkilöllä on oikeus tiedolliseen salassapitoon.

C Sosiaalinen yksityisyys ei koskaan ole kulttuurinen asia.

- 2 Mitkä seuraavista sanoista liittyvät tiedolliseen yksityisyyteen:

- a) Turvallisuus
- b) Seurantateknologia
- c) Kulttuuri
- d) Hygienian hoito
- e) Itseapu
- f) Luottamuksellisuus**
- g) Hoitohistoria**

Oikeat vastaukset ovat lihavoituna

- 3 Etsi sanat, jotka liittyvät tiedon turvaamisen eettisiin periaatteisiin:

- a) Tietoon perustuva suostumus**
- b) Oikeus luottamuksellisuuteen**
- c) Oikeus olla lääkäri
- d) Monikulttuuristen asioiden kehittäminen
- e) Hoitosuunnitelman laatiminen**
- f) Yksityisyyden turvaaminen**
- g) Ravinnonsaannin turvaaminen
- h) Informoidut sukulaiset

- 4 Valitse toteamukset, jotka vastaavat mielestäsi Euroopan tietoturva-asetuksia:

A Asiakkaan pitää pystyä tarkastamaan, josko hänen terveystietonsa on paikkansapitäviä ja korjaamaan virheelliset tiedot.

B Tiedon laatu varmistuu, jos keräät kaiken mahdollisen tiedon potilaasta.

C Terveystietoja pitäisi käsitellä vain terveysalan ammattilaiset, joilla on salassapitovelvollisuus.

D GDPR tarkoittaa yleistä tietosuojaa-asetusta.

E Asiakkaalle pitää kertoa, mihin tarkoitukseen heidän terveystietojansa käytetään.

F Selkeät terveystietojen säilytysajat eivät ole välttämättä tarpeelliset.

M.6

E-Health

E-HEALTH: TIETO- JA VIESTINTÄTEKNOLOGIAN KÄYTTÖ TERVEYDENHUOLLOSSA

DIGCOMP-PROJEKTI määrittelee digitaalisen osaamisen "tieto- ja viestintätekniiikan luottavaiseksi, kriittiseksi ja luovaksi käytöksi tavoitteiden saavuttamiseksi, jotka liittyvät työn työllistettävyyteen, oppimiseen, vapaa-aikaan, osallisuuteen ja / tai osallistumiseen yhteiskuntaan" (<https://ec.europa.eu/jrc/en/digcomp/project-background>).

DigComp 2.0:n mukaan tunnistamme viisi avainaluetta: tieto- ja informaatiotaidot, viestintä ja yhteistyö, digitaalisen sisällön luominen, turvallisuus ja ongelmanratkaisu. Näillä DigComp 2.0 -kehyksen viidellä avainalueella erotetaan eHealth-lukutaidon käsite. Norman ja Skinner määrittelevät verkkokirjallisuuden, ja se sisältää kuusi ydinosaa, mukaan lukien terveyslukutaito, perinteinen lukutaito ja laskutaito, medialukutaito, tietotaidot, tietokone- ja luonnontaidot.

Moduuli #6	E-Health	3h
Sisältö	<ul style="list-style-type: none">• Mitkä ovat sähköiset terveydenhuoltopalvelut (e-health)• Miten löytää tietoja	
Oppimistulokset	<ul style="list-style-type: none">• Käyttää, etsii ja arvioida verkkomateriaaleja (terveystietoja) hakuprosessissa• Suojata henkilötietoja ja yksityisyyttä digitaalisissa ympäristöissä	
	https://www.tender4life-project.org/b-learning-course.html	

TUNTISUUNNITELMA

jäänmurtaja

Lämmitystehtävä >

10 min

Osallistujat esittelivät itsensä tiimeissä, ja ohjaaja pyytää jokaista osallistujaa kommentoimaan avoimesti digitaalisia taitojaan: mitä he osaavat ja / tai mitä eivät osaa tehdä ja mitkä ovat heidän odotuksensa tältä moduulilta. Heitä pyydetään myös keskustelemaan siitä, voisiko IT-käyttö vaikuttaa (tai ei) heidän päivittäiseen työhönsä ikääntyneiden asiakkaiden kanssa.

Johdatus 1

Johdatus aiheeseen >

30 min

Osallistujille esitellään kortit (liittyvät vanhusten e-terveyteen perustuviin hoitotehtäviin) ja heitä pyydetään valitsemaan yksi kortti. Osallistujat kertovat ryhmälle haasteistaan.

Tehtävä 1

Tiedonhaun arviointi >

30 min

Ohjaaja pyytää osallistujia tekemään google-haun löytääkseen seuraavan aiheen perusteella mahdolliset tiedot: "Ikääntyneiden kaatumisten ja vammojen estäminen". Yritä ensin tehdä "yksinkertainen haku" ja käytä sitten tarkennettua Google-hakua tarkan lausekkeen löytämiseksi ja tulosten lukumäärän ja suhteellisuuden vertaamiseksi.

Tehtävä 2

Turvallisuus >

30 min

Ohjaaja esittelee lyhyen PPT-esityksen laitteen suojauksen tärkeydestä, selvittää yksinkertaiset suojausmenetelmät (salasanat, virukset, välttää tiedon jakamista).

Ohjaaja pyytää osallistujia asettamaan näytön lukituksen ja / tai PIN-koodin, Android-puhelimen tai -tabletin suojaamiseksi ja sen lisäksi mobiililaitteen järjestelmän suojauksen aktivoimisen -"paranna yksityisyyttä" lisäsuojasta varten.

Tehtävä 3

Päätöstehtävä, kysymyksiä ja vastauksia >

10 min

Oppimiskokonaisuuden arviointi

> Paperi ja kynät

10 min

Oppimistulosten arviointi

> Tietovisa

10 min

Materiaalit: PPT-esitys, kortit, paperi, tussit, kynät, älypuhelimet, tabletit, tietokoneet. Jokainen osallistuja voi käyttää omia laitteitaan.

T1

Johdatus aiheeseen Sähköiset terveydenhuoltopalvelut

1	<p>Tämä harjoitus on suunniteltu järjestettäväksi kasvokkain, mutta se voidaan tehdä myös verkossa itsereflektioharjoituksena.</p> <p>Harjoituksen tarkoituksena on auttaa osallistujia ymmärtämään, miten etsiä, löytää ja soveltaa online-terveystietoja päivittäisessä työssään.</p> <p>Kesto: 30 min. / Tarvittavat taidot: hyvät digitaidot</p>
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ymmärtää, miten etsiä, löytää, ladata sovelluksia ja hakea ammatillista tietoa 2. IT-taitojen integrointi arkeen
3	<p>Vaihe 1. Osallistujille esitellään 9 korttia (perustuvat e-health-materiaaliin ja ikääntyneiden asiakkaiden hoitoon) ja jokaisen pitää valita niistä yksi kortti.</p> <p>(ESIMERKKIKORTIT)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Sinun on löydettävä tietoja haavahoidosta. 2) Hoitamasi ikääntynyt henkilö kärsii dementiasta ja hänen oireensa on pahentunut. Hän haluaa poistua talosta. Sinun on löydettävä tietoja siitä, miten puuttua (ei farmakologisesti) ja lievittää tätä oiretta. 3) Olet äskettäin lukenut kognitiivisesta koulutuksesta ja miten se voisi auttaa asukasta. Päätät etsiä Internetistä ikääntyneille henkilöille tarkoitettuja harjoituksia. 4) Haluat parantaa kommunikointitaitojasi ikääntyneen asiakkaan ja hänen läheistensä kanssa. Päätät etsiä neuvoja Internetistä. 5) Haluat kehittää taitojasi _____ (lisää aihe mielenkiintosi mukaan), päätät etsiä verkkokursseja. 6) Ikääntynyt asiakas näyttää masentuneelta, olet keskustellut hänen perheen, lääkärin ja muiden terveydenhuollon ammattilaisten kanssa ja nyt päätät etsiä verkosta etsimään tietoja tämän oireen käsittelemiseen. 7) Olet kiinnostunut löytämään viimeisimmän tutkimuksen _____aiheesta (lisää aihe mielenkiintosi mukaan). <p>Vaihe 2. Osallistujat etsivät verkosta verkkosivustoja ja sovelluksia valittuaan yhden kortin. Ohjaaja antaa alla olevat ohjeet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Etsi älypuhelimella, tabletilla tai kannettavalla tietokoneella sovellus tai verkkosivusto. <p>a.) lataa ja asenna työhösi liittyvä sovellus ohjaajan tuella (iOS ja Android), esim. https://www.terveyskyla.fi/; https://www.ymparistoosaava.fi/sosiaali-ja-terveysala/; https://www.superliitto.fi/tyoelamassa/lahihoitajan-tyo/turvallinen-laakehoito/</p> <p>b.) Avaa selain ja käy verkkosivustolla ohjaajan avulla. Voit käyttää korttiin kirjoitettuun aiheeseen liittyviä avainsanoja.</p>

T1

Johdatus aiheeseen Sähköiset terveydenhuoltopalvelut

3	<p>Valitse kortin aiheeseen sopivimmat hakusanat ja niiden perusteella löydetyistä lähteistä kaikkein sopivimmat tulokset. Kuvaa, millaisia lähteitä löysin ja miksi ne valitsit.</p> <p>Vaihe 3. Osallistujat kertovat ryhmässä, millaisia haasteita heillä oli tehtävän suorittamisessa.</p> <p>Vaihe 4. Ohjaaja tukee ja rohkaisee opiskelijoita ja vastaa heidän kysymyksiin.</p> <p>Tarvittavat välineet: paperi ja kynä, älypuhelin tai tabletti, internet</p>
4	<p>Harjoituksen tarkoituksena on ymmärtää käytännössä, mitä eHealth -lukutaito tarkoittaa koulutusmoduulissa kuvatulla tavalla. Se on myös tapa soveltaa käytännössä (älypuhelimella tai tabletillaan) e-terveyteen perustuvia vanhusten hoitotehtäviä koskevia esimerkkejä.</p>

T2

Tiedonhaun arviointi

1	<p>Tämä harjoitus on suunniteltu järjestettäväksi kasvokkain, mutta se voidaan tehdä myös verkossa itsereflektioharjoituksena.</p> <p>Harjoituksen tarkoituksena on auttaa osallistujia ymmärtämään, miten etsiä, löytää ja soveltaa online-terveystietoja päivittäisessä työssään.</p> <p>Tarvittavat tiedot: Hyvät digitaidot / Materiaali: paperi ja kynä, älypuhelin tai tabletti, internet</p>
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pystyy tunnistamaan luotettavan sisällön ja luotettavat resurssit. 2. Saada pieni määrä asiaankuuluvia, täsmällisiä ja laadukkaita tuloksia; ymmärtää tietojen pätevyyttä ja ajankohtaisuutta.
3	<p>Vaihe 1. Osallistujille esitellään 6 korttia (aiheesta Kriittinen tiedonhaku, ja ne liittyvät heidän jokapäiväisiin tehtäviin) ja jokaisen pitää valita niistä yksi kortti.</p> <p>(ESIMERKKIKORTIT)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Sinulle annetaan 2 verkkosivustoa ja sinua pyydetään selvittämään, kuka verkkosivut on luonut ja omistaa ne, onko verkkosivustojen omistajuus ilmoitettu selvästi. 2) Sinulle annetaan verkkosivusto ja sinua pyydetään tunnistamaan, mitä linkkejä muihin verkkosivustoihin tämä sivusto sisältää. 3) Internetissä on jokaisella verkkosivuston osoitteella tai URL-osoitteella verkkotunnus osana osoitetta (yksilöi verkkosivustotyyppiin). Sinulle annetaan useita verkkosivustojen osoitteita, ja sinun on tunnistettava ja keskusteltava verkkosivuston osoitteen jokaisesta osasta. 4) Sinulle annetaan verkkosivuston osoite, joka johtaa tiettyyn asiakirjaan. Sinua pyydetään etsimään asiakirja ja tunnistamaan tekijä sekä päivämäärä, milloin

T2 Tiedonhaun arviointi

3	<p>asiakirja viimeksi päivitettiin.</p> <p>5) Sinua pyydetään nimeämään käytettävissä olevat eri selaimet ja ne, mitä olet mahdollisesti asentanut laitteeseesi.</p> <p>6) Etsi kaikki hakukoneet ja valitse niistä tunnetuin.</p> <p>7) Tutustu eri hakuihin: https://www.google.com/ ja tarkennettuun hakuun https://www.google.com/advanced_search. Vertaile niiden mahdollisuuksia ja hakutuloksia, keskustele käytettävissä olevista hakukentistä.</p> <p>Vaihe 2. Etsi tietoa seuraavista aiheista: "Ikääntyneiden kaatumisten ja vammojen estäminen"</p> <p>1. Opiskelijoiden pitää</p> <p>a.) käydä aluksi sivustolla: https://www.google.com/ ja suorittaa yksinkertainen haku aiheesta: "Ikääntyneiden kaatumisten ja vammojen estäminen"</p> <p>b.) käydä sivulla: https://www.google.com/advanced_search ja suorittaa sama haku täyttämällä käytettävissä olevat kentät.</p> <p>c.) Keskustella tulosten lukumäärästä ja sopivuudesta molemmissa tapauksissa.</p> <p>Vaihe 3. Osallistujat kertovat ryhmässä, millaisia haasteita heillä oli tehtävän suorittamisessa.</p> <p>Vaihe 4. Ohjaaja tukee ja rohkaisee opiskelijoita ja vastaa heidän kysymyksiin.</p>
4	<p>Harjoituksen tarkoituksena on auttaa vanhustyöntekijöitä löytämään ja arvioimaan verkkoresursseja missä tahansa hakuprosessissa.</p>

T3 Mobiililaitteiden turvallisuus

1	<p>Tämä harjoitus on suunniteltu järjestettäväksi kasvokkain, mutta se voidaan tehdä myös verkossa itsereflektioharjoituksena.</p> <p>Harjoituksen tarkoituksena on auttaa osallistujia ymmärtämään, miten suojataan laitteita ja digitaalista sisältöä sekä ymmärretään riskejä ja uhkia digitaalisissa ympäristöissä.</p> <p>Tasovaatimukset: Hyvät digitaidot / Materiaalit: paperi ja kynä, älypuhelin tai tabletti, internet</p>
2	<p>1. Suojataan laitteita ja digitaalista sisältöä sekä ymmärretään riskejä ja uhkia digitaalisissa ympäristöissä.</p> <p>2. Noudattaa tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvää ohjeistusta järjestelmällisesti ottaa asianmukaisesti huomioon luotettavuutta ja yksityisyyttä.</p>

T3 Mobiililaitteiden turvallisuus

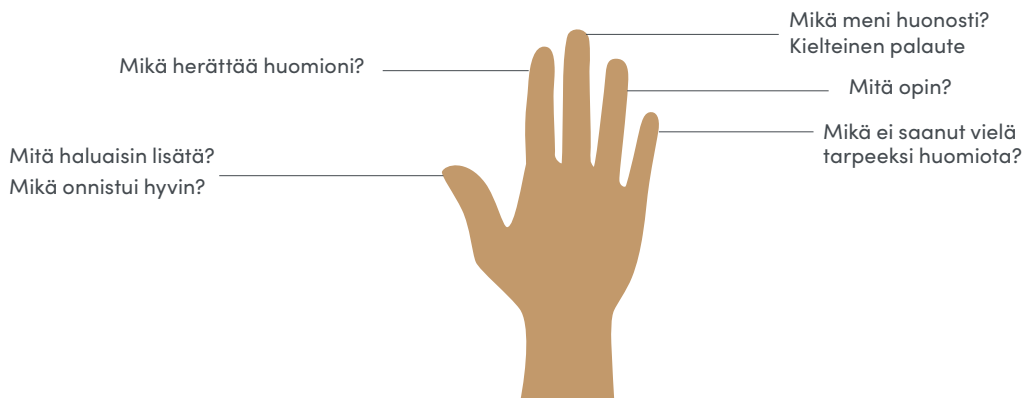
2	<p>3. Suojataan henkilötietoja ja yksityisyyttä digitaalisissa ympäristöissä. Ymmärtää, miten käyttää ja jakaa henkilökohtaisesti tunnistettavia tietoja samalla suojaamalla itseäsi ja muita vaurioilta.</p> <p>4. Ymmärretään että digitaaliset palvelut käyttävät yksityisyydensuojakäytäntöä henkilötietojen käytön selvittämiseen.</p>
3	<p>Vaihe 1. Osallistujille annetaan 9 korttia aiheesta Turvallisuus mobiililaitteilla, joista valitaan yksi kortti.</p> <p>(ESIMERKKIKORTIT)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Selvitä, mitkä langattoman ja langallisen laitteen viestintämekanismit ovat alttiina mobiililaitteelle. 2) Tunnista kuhunkin langattomaan ja langalliseen tiedonsiirtoporttiin liittyvät mahdolliset ketjut 3) Olet äskettäin asentanut uuden sovelluksen mobiililaitteeseesi. Lue aiheesta Mobiililaitteiden turvallisuus ja miten se voi vahingoittaa laitettasi. 4) Haluat parantaa mobiililaitteesi turvatoimia mahdollisia Internetistä tai asennetuista sovelluksista johtuvien uhkien vastaan. 5) Sinun on aktivoitava ja poistettava käytöstä kaikki laitteen mahdolliset yksityisyyttä koskevat asetukset. 6) Osallistujia pyydetään vaihtamaan oletus-PIN-koodi (henkilökohtainen tunnistenumero) ja / tai salasana, jonka he ovat antaneet mobiililaitteelleen. <p>Vaihe 2. Kortin valitsemisen jälkeen osallistujia pyydetään asentamaan sovellus laitteelleen. Ohjaaja antaa alla olevat ohjeet:</p> <p>Etsi älypuhelimelta, tabletilta tai kannettavalta tietokoneelta, onko sovellus Medscape asennettu matkapuhelimeesi.</p> <ol style="list-style-type: none"> a.) Jos sitä ei ole asennettu, lataa ja asenna tämä sovellus mobiililaitteelle (Playstore’sta https://play.google.com/) b.) Keskustele ensin ryhmän kanssa, miten tämän sovelluksen asennuksen yhteydessä tiedosi voivat tulla näkyviin ja mitkä mahdolliset ketjut voivat syntyä laitteesi kautta. c.) Tunnista ja keskustele siitä, millaisia lupia sovelluksen laatiminen laitteellasi vaatii, mikä lupa koskee tietoja, mikä laitetta ja siten yksityisyyttä. <p>Vaihe 3. Keskustellaan siitä, millaisia kysymyksiä ja vaikeuksia tehtävässä oli.</p> <p>Vaihe 4. Ohjaaja auttaa, kannustaa ja tukee osallistujia sekä vastaa heidän kysymyksiinsä.</p>
4	<p>Tämän harjoituksen tarkoituksena on auttaa (vanhimpia) hoivatyöntekijöitä suojaamaan laitteitaan ja digitaalista sisältöä. Se on myös tapa soveltaa käytännössä toimia, joka liittyy käyttäjien yksityisyyteen ja mobiililaitteen turvallisuuteen.</p>

M6. OPPIMISKOKONAISUUDEN ARVIOINTI

Viiden sormen arviointi (10 min):

Pyydä osallistujia piirtämään kätensä muoto paperiarkille ja täyttämään se seuraavien ohjeiden mukaisesti:

Tietovisa (10 min)

1. Sähköiset terveydenhuoltopalvelut (eHealth) on lupaava liike-elämän ala, jonka tavoitteena on parantaa siihen liittyvää tekniikkaa.
 OIKEIN Väärin
2. Sähköisten terveydenhuoltopalvelujen yhtenä suuntana on terveyden etäseuranta.
 OIKEIN Väärin
3. Sähköisten terveydenhuoltopalvelujen kautta tarjotaan myös telelääketieteen palveluja.
 OIKEIN Väärin
4. Digitaalinen lukutaito on kehittyvä alue ja Norman & Skinnerin (2006) mukaan siihen kuuluu kuusi eri taitoa.
 OIKEIN Väärin
5. Verkkosivulta materiaalia haettaessa on tärkeää tietää vain se, milloin materiaali on päivitetty.
 OIKEIN Väärin
6. URL on yksilöllinen osoite tiedostolle, joka on käytettävissä Internet-verkkosivulla, kuvassa, äänitiedostossa jne.
 OIKEIN Väärin
7. Wikipedian osittain suojattuja artikkeleita voidaan muokata.
 OIKEIN Väärin
8. Yksityiskohtaisen materiaalin löytämistä varten on suositeltava käyttää Googlen tarkennettua hakua.
 OIKEIN Väärin
9. Laitteen suojaaminen salasanalla ei ole tärkeää.
 OIKEIN Väärin
10. Pitää estää numerosi julkaiseminen verkossa aina, kun sitä pyydetään julkisilla verkkosivustoilla.
 OIKEIN Väärin
11. Julkisten Wi-Fi-yhteyspisteiden käyttöä suositellaan, kun et ole koti- tai oppilaitosverkon ulottuvuudessa.
 OIKEIN Väärin
12. GPS, WIFI, Bluetooth, SIM, Cellular-toiminta, NFC, SD-kortti ja virta- ja synkronointikaapelit altistavat laitteesi tietyille uhille. Mainos on suojattava.
 OIKEIN Väärin
13. Ei ole tärkeää muuttaa matkapuhelimesi sovellusten käyttöoikeuksia.
 OIKEIN Väärin

Le risposte corrette sono in grassetto

M.7

Yhteistyö ja vuorovaikutus

Yhteistyö ja vuorovaikutus

Communication is described also as a method of sending and receiving messages by combining verbal and non-verbal communication competences (Arnold & Boggs, 1995 and Balzer-Riley, 1996). Everyone has his/her unique way of communicating. People learn how to communicate through experiences and social relationships. According to Manning (1992) a person's daily encounters and way of speaking can be influenced by environment and social rules under which he/she operates. Communication on the other hand can be affected by person's ability and disability thereby influencing the context of interaction. Diseases like aphasia and dementia can compromise person's ability to communicate. For good care to be given, professionals in social and healthcare must master good way of communicating.

Good communication encourages collaboration, fosters teamwork, and helps prevent errors.

Moduuli #7	Yhteistyö ja vuorovaikutus	3h
Sisältö	<ul style="list-style-type: none">• Tehokas viestintä• Tiimityöskentely• Sosiaalinen vuorovaikutus ja yhteistyö	
Oppimistulokset	<ul style="list-style-type: none">• Ymmärtää viestinnän ja yhteistyön merkitystä työympäristössä sekä tehokkaan viestinnän kehittämisestä ja ylläpitämisestä ikääntyneen asiakkaan ja hänen lähiomaistensa kanssa.	
	https://www.tender4life-project.org/b-learning-course.html	

TUNTISUUNNITELMA

Tehtävä 1

Roolileikki: heidän kengissään >

20 min

Tämä on kasvotusten suoritettava roolileikki. Sen tarkoituksena on auttaa vanhustyön työntekijöitä ymmärtämään, millaisia haasteita saattaa olla heidän ikääntyneillä asiakkailla. Osallistujat ovat sekä ikääntyneiden asiakkaiden että vanhustyöntekijöiden roolissa ja hiovat viestintätaitojaan. *Materiaalit: Tuolit, Silmälaput, Kuulokkeet*

Tehtävä 2

Mitä haluaisit tehdä? >

20 min

Tämä harjoitus voidaan tehdä kasvotusten, ja sen tarkoituksena on auttaa työntekijöitä ymmärtämään eri viestintätylejä ja valita paras tapa vastata asiakkaalle, heidän läheisilleen ja/tai muille ammattilaisille. Tässä toiminnassa osallistujat lukevat ääneen joitain käsikirjoituksia ja ehdottavat sitten ainakin kahta erilaista ratkaisua.

Materiaalit: 3 käsikirjoituksen kopiota

Tehtävä 3

Tiimityöskentelyn tehostaminen >

20 min

Tämä harjoitus auttaa osallistujia ymmärtämään, miksi tiimityöskentely ja suunnittelu ovat tärkeitä erityisesti niissä tapauksissa, joissa kyseessä on moniammatillinen tiimi.

Materiaalit: 1 heitettävä esine, pallo tai kumilelu

Tehtävä 4

Ikääntyneiden parissa työskentelevien hoivatyöntekijöiden kuuntelutaidon kehittäminen >

20 min

Tämä harjoitus tehdään parityöskentelynä. Harjoitus auttaa osallistujia ymmärtämään, miksi kuuntelu on vanhustyön vuorovaikutuksen keskeisiä taitoja, miten tärkeä on tulla kuulluksi ja kokea tulevansa kuulluksi. Ammattilaisten pitää vahvistaa kuuntelutaitojaan ilmaistakseen mielenkiintoa (aktiivisen kuuntelun vahvistaminen elein, ilmein, asennoin ja katsekontaktin avulla). Kuunteleminen on uskomattoman tärkeä osa hyvää viestintää, ja se on taito, jonka ihmiset usein unohtavat sekä tiimityöskentelyssä että kommunikaatiossa ikääntyvien asiakkaiden kanssa.

Materiaalit: Kortit, joihin on kirjoitettu erilaisia termejä. Termien tulisi liittyä aiheeseen tiimityö, ikääntyneet, hoitopalvelut, dementia...

Tehtävä 5

Luova kommunikaatio >

20 min

Tämä peli auttaa viestinnän luovuuden kehittämistä. Harjoitus tehdään pareittain ja kasvokkain. Peli avulla kehitetään uusia tapoja ratkaista kommunikaation esteiden. Se auttaa myös kehittämään ongelmanratkaisutaitoja ja tehokkaita viestintästrategioita. Harjoituksessa keskitytään viestintään ja sen merkitykseen. On tärkeää ymmärtää, että se, mitä luulet viestivän, ei välttämättä ole sitä, mitä muut kokevat ja näkevät. Pelkästään sanallisen kuvauksen avulla osallistujien tulisi voida nähdä asiat eri näkökulmasta.

Materiaalit: Tuolit, satunnaiset esineet

Opintokokonaisuuden arviointi > *Post-it laput*

10 min

Oppimistuloksien arviointi > *Quiz*

10 min

T1 Roolileikki: heidän kengissään

1	<p>Tämä on kasvotusten suoritettava roolileikki. Sen tarkoituksena on auttaa vanhustyön työntekijöitä ymmärtämään, millaisia haasteita saattaa olla heidän ikääntyneillä asiakkailla. Osallistujat ovat sekä ikääntyneiden asiakkaiden että vanhustyöntekijöiden roolissa ja hiovat viestintätaitojaan.</p> <p>Kesto: 20 minuuttia (riippuu siitä, kuinka nopeasti viestintä ja tehtävän ymmärtäminen tapahtuvat) / Materiaalit: Tuolit; silmälaput, kuulokkeet</p>
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Auttaa vanhustyön ammattialisia ymmärtämään asiakkaita eläytymällä heidän rooliinsa 2. Auttaa vanhustyön ammattilaisia ymmärtämään, miten tärkeä viestintä on heidän työssään 3. Auttaa ymmärtämään, miten avuttomalta ikääntyneistä asiakkaista saattaa tuntua
3	<p>Vaihe 1. Roolileikissä pitää olla vähintään 2 osallistujaa ikääntyneen asiakkaan roolissa. Heillä on jokin aistivamma, joka vaikeuttaa vuorovaikutusta. Jos roolileikkiin osallistuu vain kaksi ihmistä, toinen käyttää kuulokkeita (ilman musiikkia) simuloidakseen ettei kuule kunnolla, ja toinen laittaa silmälapun simuloidakseen heikentyntä näköä.</p> <p>Vaihe 2. Jokaiselle asiakkaalle on vastapelaajana 'vanhustyön ammattilainen'. Roolileikissä on 4 eri toimintaa (skenaariota), viestin ymmärtämiseksi on jokaiselle toiminnalle eniten 5 minuuttia.</p> <p>Vaihe 3. Riippuen asiakkaan aistivammasta, tehtävissä toimintatavat:</p> <p>Heikentynyt kuulo:</p> <p>Skenaario 1. Sinun pitää selittää asiakkaalle, että hänen perheensä on tulossa vierailulle ja että he aikovat viedä hänet kotiin. Selitä heille tämä minkä tahansa menetelmän avulla, keskity sanattomaan viestintään (mutta välttää viestin selkeää kirjoittamista paperille, koska se olisi liian yksinkertaista).</p> <p>Skenaario 2. Sinun pitää selittää asiakkaalle, että sinun on muutettava hänen lääkkeiden ottamisen aikatauluun. Lääkkeitä ei oteta enää jokaisen aterian yhteydessä, vaan uuden suunnitelman mukaan vain aamiaisen ja lounaan aikana. Ikääntynyt asiakkaasi tunnetaan siitä, ettei hän nouse aamiaiselle päivittäin. Sinun on välitettävä viesti heidän kuuluvaikeuksistaan huolimatta, että heidän on osallistuttava aamiaiseen ja otettava pillerit joka päivä.</p> <p>Heikentynyt näkö:</p> <p>Skenaario 1. Asiakkaasi perhe on saapunut hoitokotiin ja he ovat rakennuksen eri osassa. Sinun on vakuutettava näkövammaisen iäkäs asiakas luottamaan sinun ja kävelemään rakennuksen toiseen päähän, koska vierailijat pyydetään ravintolaan. On kuitenkin yksi haaste: ikääntynyt asiakas ei halua tulla kosketuksi, joten joudut opastamaan heitä kävelyreitillä. Kävele hyvin hitaasti, jotta ei tapahtuisi onnettomuuksia. Pelin määränäänä on terveydenalan työntekijä itse; sinun ei tarvitse todella kävellä rakennuksen toiseen osaan.</p> <p>Skenaario 2. Ikääntynyt asiakas haluaa mennä kävelylle, mutta näkövammansa vuoksi hänen on oltava koko ajan avustajan kanssa. Samanaikaisesti sinun on</p>

T1 Roolileikki: heidän kengissään

3	<p>pidettävä huolta toisesta asiakkaasta ja avustettava häntä lounaalla. Et pysty menemään samaan aikaan avustamaan toista asiakasta ulkona. Yritä selittää hänelle riskit mennä yksin ulos ja löytää tapa olla pahoittelematta hänen mieltään.</p> <p>Vaihe 4. Kun harjoituksen 5 minuuttia on kulunut loppuun, keskusteleroolipelin pelaajien kanssa. Pyydä heitä tiivistämään, miltä heistä tuntui rajoitetun aistinsa takia ja miltä 'ammattilaisesta' tuntui neuvotella kuulo- tai näkövammaisen asiakkaan kanssa. Keskustelkaa siitä, miten tällaiset tilanteet tapahtuivat työelämässä ja miten ne voidaan ratkaista.</p>
4	<p>Tämän harjoituksen avulla osallistujat oppivat eläytymään asiakkaansa rooliin, kommunikoimaan paremmin ja selkeämmin. Harjoituksen jälkeen he keskustelevat tunteistaan ja antavat palautetta toisilleen auttaakseen heitä tulevaisuuden vastaavissa tilanteissa.</p>

T2 Mitä haluaisit tehdä?

1	<p>Tämä harjoitus voidaan tehdä kasvotusten, ja sen tarkoituksena on auttaa työntekijöitä ymmärtämään eri viestintätyyplejä ja valita paras tapa vastata asiakkaalle, heidän läheisilleen ja/tai muille ammattilaisille. Tässä toiminnassa osallistujat lukevat ääneen joitain skenaarioita ja ehdottavat sitten ainakin kahta erilaista ratkaisua.</p> <p>Kesto: 20 min. / Materiaalit: 3 käs / kirjoituksen kopiota</p>
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Auttaa vanhustyön ammattilaisia vuorovaikutussuhteessa asiakkaiden, heidän lähiomaisten ja muiden hoitotyön ammattilaisten kanssa 2. Auttaa vanhustyön ammattilaisia ymmärtämään, miten tärkeä viestintä on heidän työssään 3. Ymmärtää eri viestintätyyplejä
3	<p>Vaihe 1. Jaa osallistujat 3 ryhmään ja jaa skenaariopaperi jokaiselle ryhmälle. Heidän on ehdotettava vähintään kaksi eri ratkaisua ottaen huomioon kolme viestintätyyliä: passiivinen, aggressiivinen ja vakuuttava (suositeltava).</p> <p>Skenaariot ovat seuraavat:</p> <p>Skenaario 1 – Ikääntyvä asukas</p> <p>Yksi asiakkaasi, Roosa, on viime aikoina muuttanut tavallista aggressiivisemmäksi. Hän on jopa heittänyt lääkkeensä lattialle ja kieltäytyy syömästä sanomalla, että ruoka maistuu "vankilaruoalle". Kun hänen perheensä on lähellä, hän toimii paremmin, mutta he eivät voi käydä useammin kuin kerran 2 viikossa. Kuinka sinun pitäisi reagoida Roosan käyttäytymiseen?</p> <p>Ratkaisu: Vaikka toistat itsesi, selitä rauhallisesti joka kerta, että on tärkeää syödä ruokaa ja ottaa pillereitä jokaisen aterian jälkeen. Vietä aikaa hänen kanssaan aterioiden aikana ja varmista, että hän pääsee pillereihin vain ottaen niitä. (Vakuuttava)</p>

T2 Mitä haluaisit tehdä?

3	<p>Skenaario 2 – Ikääntyneen asukkaan lähiomaiset</p> <p>Virtasen perhe tulee keskustaan katsomaan dementia kärsivää setänsä Ristoa. Risto on ollut aina seurallinen ja vitsailija, mutta nyt hänestä on tullut hyvin rauhallinen, laiska eikä hän vaikuta enää itseltään. Virtasen perhe löytää sinut vierailunsa jälkeen ja syyttää sinua ylilääkitsemisestä, minkä tuloksena Risto on tokkurainen. Kuinka sinun pitäisi vastata Virtasen perheen syytöksiin?</p> <p>Ratkaisu: Selität heille, että dementialla on erilaisia oireita ja että se voi vaikuttaa ihmisiin eri tavalla. Anna kattava tieto Riston lääkesuunnitelmasta ja selitä, että hänen käyttäytymismuutoksellaan ei johdu liiallisesta lääkityksestä, vaan dementian aiheuttamista muutoksista. (Vakuuttava)</p> <p>Skenaario 3 – tapaaminen fysioterapeutin kanssa</p> <p>Lounastauon aikana tapaat työkaverisi, fysioterapeutti Antin. Hän kertoo, että hänellä on jonkin verran ongelmia yhden asukkaan kanssa; Antti uskoo, että hänen asiakkaansa on menossa huonompaan suuntaan, koska toinen keskeinen ammattilainen ei ole hoitanut häntä oikein. Antti alkaa juuruta siitä, että ammattilainen ei ota työtänsä vakavasti ja hänellä ei ole tarpeeksi taitoja. Miten vastaat?</p> <p>Ratkaisu: Ehdotan, että puhumme yhdessä toisen työntekijän kanssa, esittelemme hänelle ne seikat ja neuvottelemme yhteisestä hoitosuunnitelmasta. (vakuuttava)</p> <p>Näiden skenaarioiden tarkoituksena on auttaa osallistujia saamaan vanhustyöstä realistista käsitystä ja ymmärtämään, miksi heidän tulisi viestittää vakuuttavasti.</p>
4	<p>Tämän harjoituksen avulla osallistujat harjoittelevat eri viestintätylejä keskittyen pääasiassa siihen, kuinka vastata vakuuttavasti. He voivat myös jakaa yhteisiä kokemuksia tapauksissa, kun muut ammattilaiset vastasivat eri tavalla ja mitä tapahtui jälkikäteen.</p>

T3 Moniammatillinen tiimi

1	<p>Tämä harjoitus auttaa osallistujia ymmärtämään, miksi tiimityöskentely ja suunnittelu ovat tärkeitä erityisesti niissä tapauksissa, joissa kyseessä on moniammatillinen tiimi.</p> <p>Materiaali: 1 heitettävä esine, pallo tai kumilelu / Kesto: 20 min</p>
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Auttaa vanhustyöntekijää vuorovaikutussuhteessa moniammatillisen tiimin jäsenenä 2. Auttaa vanhustyön ammattilaisia ymmärtämään, miten tärkeä viestintä on heidän työssään 3. Auttaa ymmärtämään suunnittelun ja tehokkuuden merkitystä tiimissä

T3 Moniammatillinen tiimi

3	<p>Vaihe 1. Pyydä ryhmää seisomaan ympyrässä ja heittämään 'palloa' ihmiseltä toiselle, niin että kaikki ryhmän jäsenet saavat sen ainakin kerran, ja se päättyy takaisin ensimmäiselle henkilölle. Selitä, että tämä harjoitus symboloi tapausta (heitettävää esinettä), joka kulkee moniammatillisen tiimin jokaisen jäsenen käsissä, ja hänen on tehtävä tässä asiassa jonkin verran työtä.</p> <p>Vaihe 2. Kun pallo on ollut vuorotellen jokaiselle, kerro ryhmälle, minkä verran te käytitte aikaa tähän tehtävään. Selitä heille, että seuraava tehtävä on heittää esine uudelleen samassa järjestyksessä, mutta nopeammin. Voit esimerkiksi asettaa ajastimen 5 sekuntia lyhyemmäksi tälle toiselle kierrokselle. Osallistujat saavat seistä lähempänä toisiaan, heittää tai antaa pallon suoraan toisilleen heittämättä tai liikuttaa sitä lattialla. Ainoat säännöt ovat, että pallo pitää siirtää toisilleen samassa järjestyksessä ja niin nopeasti kuin mahdollista.</p> <p>Vaihe 3. Toistakaa tätä harjoitusta monta kertaa vähentämällä 5 sekuntia jokaisesta kierroksesta. Kun aika muuttuu liian lyhyeksi ja kierros liian epämiellyttäväksi, voit lopettaa harjoituksen.</p>
4	<p>Harjoituksen tarkoituksena on opettaa osallistujille, että moniammatillinen ryhmä pystyy käsittelemään tapausta tehokkaammin, jos he oppivat järjestämään työnsä uudelleen ja muuttamaan lähestymistapaa. Muita resursseja tai henkilöstöä ei ole lisätty - vain strategian ja lähestymistavan muutos. Heitettävä esine kulkee tietyssä ajassa, jos osallistujat ovat rentoutuneet, mutta myöhemmin he voivat nopeuttaa toimintaa ja lisätä tehokkuutta strategiasta riippuen.</p> <p>Mieti, kuinka tätä menetelmää voidaan käyttää asiakastilanteessa. Esimerkiksi aivoriihi osallistujien kanssa moniammatillisen tiimin viestintästrategiasta. Ajattele, millä tavalla sanaton viestintä vaikuttaa yhteistyöhön (esim. muiden osallistujien liikkeiden ymmärtäminen ja ennakointi) ja millä tavalla se olisi tärkeää tosielämän tiimityöskentelyssä.</p>

T4 Aktiivinen kuuntelu

1	<p>Tämä harjoitus tehdään parityöskentelynä.</p> <p>Harjoitus auttaa osallistujia ymmärtämään, miksi kuuntelu on vanhustyön vuorovaikutuksen keskeisiä taitoja, miten tärkeä on tulla kuulluksi ja kokea tulevaisuutta kuulluksi. Ammattilaisten pitää vahvistaa kuuntelutaitojaan ilmaistakseen mielenkiintoa (aktiivisen kuuntelun vahvistaminen elein, ilmein, asennoin ja katsekontaktin avulla). Kuunteleminen on uskomattoman tärkeä osa hyvää viestintää, ja se on taito, jonka ihmiset usein unohtavat sekä tiimityöskentelyssä että kommunikaatiossa ikääntyvien asiakkaiden kanssa.</p> <p>Materiaalit: Kortit, joihin on kirjoitettu erilaisia termejä. Termien tulisi liittyä aiheeseen tiimityö, ikääntyneet, hoitopalvelut, dementia...</p>
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Auttaa vanhustyön ammattilaisia ymmärtämään aktiivisen kuuntelun tärkeyttä 2. Auttaa vanhustyön ammattilaisia ymmärtämään, miten tärkeä viestintä ja kuunteleminen on heidän työssään 3. Auttaa ymmärtämään neutraalin kuuntelijan roolissa pysymisen tärkeyttä

T4 Ascolta e basta

3	<p>Tehtävän suorittamista varten tarvitaan kaksi parillista joukkuetta. Pyydä ryhmäsi jäseniä istumaan pareittain.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Anna jokaiselle parille kahdeksan korttia. Kortit laitetaan takaperin. Toinen parista valitsee sokeasti kortin ja puhuu sitten kolmen minuutin ajan vapaasti kortin aiheesta. Kertoja saa käyttää aikaisempia kokemuksiaan tai kertoa aiheesta yleisiä mielipiteitä. 2. Toisen henkilön tehtävänä on vain kuunnella. Sen jälkeen hänen pitää minuutin aikana tehdä yhteenveto parinsa kertomuksestaan. Hän ei saa kysyä, tarkentaa, muuttaa asiasisältöä, olla samaa tai eri mieltä. 3. Seuraavaksi roolit vaihtuvat ja peli alkaa alustaan.
4	<p>Keskustele ryhmäsi jäsenten kanssa siitä, miltä heistä tuntui harjoituksen aikana. Keskustele näistä kysymyksistä: Mitä puhujat kokivat, kun heidän parinsa kuuntelivat aktiivisesti? Pystyivätkö he ymmärtämään parinsa sanattomasta viestinnästä, miten he vastaanottivat kertomuksen? Miltä kuuntelijasta tuntui, kun he eivät pystyneet puhumaan omista näkemyksistään liittyen aiheeseen? Kuinka hyvin he pystyivät pysymään avoimena? Kuinka hyvin he kuuntelivat? Kuinka hyvin kuuntelija pystyi toistamaan puhujan mielipiteitä? Kehittyikö aktiivisen kuuntelemisen taito harjoituksen aikana? Miten ja missä voidaan käyttää harjoituksen kokemuksia työelämässä?</p>

T5 Luova kommunikaatio

1	<p>Tämä peli auttaa viestinnän luovuuden kehittämistä. Harjoitus tehdään pareittain ja kasvokkain. Peli avulla kehitetään uusia tapoja ratkaista kommunikaation esteiden. Se auttaa myös kehittämään ongelmanratkaisutaitoja ja tehokkaita viestintästrategioita. Harjoituksessa keskitytään viestintään ja sen merkitykseen. On tärkeää ymmärtää, että se, mitä luulet viestivän, ei välttämättä ole sitä, mitä muut kokevat ja näkevät. Pelkästään sanallisen kuvauksen avulla osallistujien tulisi voida nähdä asiat eri näkökulmasta. Kesto: 20 min. / Materiaalit: Tuolit, satunnaiset esineet</p>
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Auttaa vanhustyön ammattilaisia ymmärtämään luovan viestinnän merkitystä 2. Auttaa ymmärtämään viestinnän merkitystä moniammatillisessa tiimissä 3. Auttaa ymmärtämään, kuinka tärkeää on käyttää luovuutta ajatuksesi välittämisessä muille
3	<p>Harjoitus tehdään pareittain. Henkilöllä A on esine ja hänen pitää se kuvata (sanomatta tarkkaan mitä esine on) henkilölle B. Henkilön B on sitten piirrettävä esine henkilön A kuvauksen perusteella. Henkilöllä B ei ole aavistustakaan, mikä kohde on, ja hänen on luotettava yksinomaan siihen, miten henkilö A kuvaa sitä. Henkilö A:n on käytettävä muotoa, kokoa ja rakennetta kuvaavia sanoja, jotka eivät ole riittävän täsmällisiä (esineen nimeä tai missä sitä voidaan käyttää). Sitten loput osallistujat joutuvat arvaamaan, mikä kohde oli.</p>
4	<p>Keskustele ryhmäsi jäsenten kanssa siitä, miltä heistä tuntui harjoituksen aikana. Keskustelkaa seuraavista kysymyksistä: Mitä henkilö A olisi voinut sanoa helpottaakseen kuvattavan esineen piirtämistä. Mitkä sanat tai millaiset kuvaukset olisivat hyödyllisimpiä? Auttaako esineen tunteminen (aikaisempi kokemus)?</p>

M7. OPPIMISKOKONAISUUDEN ARVIOINTI

Tehtävä (10 min):

Anna osallistujille 3 eriväristä post-it lappua: punainen, keltainen ja vihreä
Jokainen osallistuja kirjoittaa eri värikoodiin seuraavat vastaukset:

- vihreä: mikä toimi hyvin koulutuksen aikana, mitä hän oppi, mitä hän sai
- keltainen: mitä voitaisiin parantaa
- punainen: mikä epäonnistui

Kaikki post-it kootaan sitten fläppitaululle ja keskustellaan tuloksista. Ohjaaja vetää keskustelua.

Tietovisa (10 min):

- 1 Miksi työntekijän ammatilliset vuorovaikutustaidot ovat tärkeitä vanhustyössä?
 - a. Vuorovaikutus on keskeinen taito ja auttaa ylläpitämään työntekijän mainetta
 - b. Vuorovaikutus asiakkaan lähiomaisten kanssa auttaa työntekijää saamaan tarvittavaa tietoa asiakkaasta
 - c. Se auttaa työntekijää rakentamaan yhteyttä asiakkaaseen arvioidakseen asiakkaan huolenaiheita, osoittamaan ymmärrystä, empatiaa, tukea ja tarjoamaan hyvinvointia**
- 2 Mitkä asiat voivat vaikuttaa vuorovaikutukseen ikääntyneen asiakkaan kanssa?
 - a. Ikääntyneen fyysinen kunto ja toimintaympäristö
 - b. Aistien vajaatoiminta, intellektuaaliset kyvyt sekä emotionaalisen hyvinvoinnin taso ja ahdistuneisuus**
 - c. Työntekijän ja ikääntyneen asiakkaan välinen ystävällinen suhde
- 3 Miten saat asiakkaan vakuuttuneeksi siitä, että olet hänestä kiinnostunut?
 - a. Asettumalla kasvokkain ja ottamalla katsekontakti**
 - b. Tervehtimällä heitä aina, kun näet heidät
 - c. Olemalla useasti yhteydessä heidän lähiomaisiin
- 4 Kuinka voit tehdä itsesi ymmärretyksi vuorovaikutuksessa vaikean ikääntyneen asiakkaan kanssa?
 - a. Puhu mahdollisimman kovalla äänellä
 - b. Selitä viestisi hitaasti, rauhallisesti ja selvästi**
 - c. Pyydä pätevämpää ammattilaista välittämään viestiä

- 5 Onko yhteistyö asiakkaan lähiomaisten kanssa hyödyllistä?
- a. Kyllä, mutta heitä olisi kuunneltava mahdollisimman vähän, koska he eivät ole ammattilaisia
 - b. Kyllä, tutkimukset ovat osoittaneet, että lähiomaiset osallistuvat mielellään aktiivisesti ja että heidän sitoutumisellaan voi olla monia myönteisiä vaikutuksia**
 - c. Ei, heidän tulisi pysyä etäänä, etenkin koska heillä ei ole tietoa hoitoon liittyvistä asioista o, they should stay out of it especially if they lack the knowledge regarding the subject
- 6 Mitä erittäin tärkeää asiaa ei saa unohtaa viestinnässä ikääntyneen lähiomaisten kanssa?
- a. Ei mitään, koska asiakkaan perheen kanssa ei tarvitse olla usein neuvotella
 - b. Lähiomaisille on toimitettava tarkka
 - c. Työntekijän tulisi noudattaa salassapitovelvollisuus ja olla varovainen, ettei hän jaa tietoja, mihin hänellä ei ole laillisesti oikeutta**
- 7 Miten työntekijän tulisi rohkaista viestintää?
- a. Järjestä viikoittain tapaamisia asiakkaan lähiomaisten ja muiden ammattilaisten kanssa selvittääksesi toimenpiteet, joita hoitoprosessissa tehdään
 - b. Rohkaise ammattiliseen, avoimeen, kunnioittavaan, myötätuntoa ilmaisevaan viestintään hoitosuhteen alusta alkaen**
 - c. Työntekijän tulisi antaa viestinnän tapahtua itsestään eikä osallistua liikaa

Oikeat vastaukset ovat lihavoituna

